

KARAS

17

1940

PREZ. JONAS NACIŪNAS
DIDYSIS LIETUVOS ATGLIUBIMAS
1862-1932

KAIP MAN GALA TO BALTAS
KURIS IZSTOJES ANT MUMS
JAU NEKELIA...
IR ART...
NEBE...

(Kairėje) Pirmosios mišriosios Lietuvos SSRS sienos pakomisijos Lietuvos delegacija prie naujosios sienos, plk. lt. Andriaus nuotr. — (Žemiau) išvykstantieji atsarginiai gauna dokumentus M. Truso nuotr.

ATSARGON IŠVAŽIUOJANTIEMS

Karinės vadovybės įsakymu, šio mėnesio paskutinėmis dienomis pro kareivinių vartus išeis tūkstančiai margais drabužiais žaliukų vyrų. Tai jūs, kariai, būsimieji naujieji atsarginiai! Jūs, orkestrui griežiant, karinei dainai aidint, nuoširdiems kareivinėse pasilikusiųjų draugų valiovimams sklystant, viršininkams dėkojant už tarnybą ir padidint, — į taktą tvirtu žingsniu lygiose gretose žengsite į geležinkelio ar auto stotis, į priplaukas, arba, kuriems netoli, tiesiu keliu į tėviškes, prie savo kasdieninių darbų ir pareigų. Po kelių ar keliolikos valandų jūsų gausi ir graži nauja atsargos karių šeima pasklis po žaliuosius ir lygiuosius Tėvynės laukus.

Kokių džiaugsmu ir kokia pakilusia nuotaika jūs tarsite „Šu-Diev!“ Kaip tvirtai atsisveikindami spausite ranką savo viršininkams, pasiliekančiams jaunesniems draugams ir tarpusavyje viens kitam tardami „Iki pasimatymo“! Džiaugiatės jūs, išvažiuojantieji iš kariuomenės, atlikę savo garbingą, kilnią ir būtiną pareigą — išmokę vartoti ginklą Tėvynei ginti. Džiaugiasi ir jūsų viršininkai, jus, kiek leido sąlygos ir laikas, išmokę ir kariškai išauklėję. Pagaliau, džiaugiasi ir visa tauta bei valstybė, susilaukusi tinkamai kariškai parengtų ir patriotiškai išauklėtų naujų krašto gynėjų.

Brangus atsargini, ar beprisimeni, kaip tu išvažiuodamas kariuomenę gal vos išsilaikėi nuo ašarų, nenoriai ryžaisi garbingai pilietinei pareigai

manydamas, kad kariuomenėj teks daug dirbti ir vargti blogai pavalgius ir prastai apsirengus. Tačiau karo tarnyba bematant prabėgo. Rodos, tu tik vakar atvažiavai kariuomenen, o jau šiandien grįžti atitarnavęs. Tu jau nebeprisimeni ir tų sunkiųjų valandų, kurios tave kartais slėgdavo. Tu nebeprisimeni nė to vargo ir išlieto prakaito rikiuotėje, lauko pratimuose, žygiuose, manevruose...

Nors ir neilgas bendro karinio gyvenimo laikas, tačiau stipriai surišo visų sluoksnių ir visų sričių bei nelygių padėčių tautiečius vienon bendron ginkluotų karių šeimon, bendram ir tam pačiam kilniam tikslui: mokytis ir auklėtis kariškai, kad reikiant būtų galima sėkmingai ginti savojo krašto nepriklausomą gyvenimą. Visiems lygios kieto karinio gyvenimo ir darbo sąlygos dar tvirtesniais saitais sujungė gausią karių šeimą. Ir pagaliau tu jau turi žengti iš karinio mokymo ir auklėjimo įstaigos į laisvą ir savarankišką gyvenimą.

Apleisdamas kariuomenės eiles ir likdamas atsargos kariu, turėsi ir tam tikrų naujų pareigų, kurias turėsi atlikti tiksliai, drausmingai, sąžiningai ir su meile; atlikti taip, kaip atlikdava savąsias pareigas būdamas kariuomenėje. O tavo svarbiausiosios pareigos bus šios:

Pirma. Išeidamas atsargon gausi atsargos kario liudijimą. Tas liudijimas pažymi, kad jo savininkas yra atlikęs kiekvienam piliečiui privalomąją karinę prievolę ir kurią karo specialybę yra įgijęs tarnaudamas kariuomenėje. Be to, šiame liudijime yra žymima atsargos kario tarnyba: atliktieji karo pratimai, sveikatos bei liudijimo registravimo pažymėjimai ir kiti panašūs dalykai, tiesiog susiję su karo tarnyba esant atsargoje. Tuo būdu atsargos kario liudijimas yra svarbus dokumentas, ir todėl jis turi būti stropiai saugojamas, švariai užlaikomas, neglamžomas ir nedraskomas. Tad gerbk ir brangink tą liudijimą, o ypač jį saugok, jei jame laikysi (čia kaip tik ir tinka laikyti) mobilizacinio paskyrimo lapelį, nes tatau yra karinė paslaptis ir tik tau žinotina.

Antra. Būdamas atsargoje neužmiršk atlikti atsargos kario prievolių, kurios yra būtinos ir kurias turi atlikti nustatytu laiku. Tos prievolės bus šios:

a) Išėjęs iš kariuomenės į atsargą, tuojaus įsirašydink (įsiregistruok) pas atitinkamą valsčiaus viršaitį, miesto burmistrą ar komendantūroje, pateikdamas savo atsargos liudijimą. Už nustatytu laiku neįsirašydinimą bus baudžiamas drausmės būdu, kaip ir būtinos tarnybos karys.

b) Jei įsirašydinai vienoje vietoje ir kiek pagyvenęs turi iš čia išvykti kitur, tai atvykęs naujon per 14 dienų įsirašydink naujai apsigyventoj vietoj, kad vyriausybė visada žinotų, kur randiesi ir reikalui esant tuojau galėtų

Malonus pollis pavasario saulėje
ir lietuviškųjų laukų platybėje,
Vyt. Mažello nuotraukos

surasti. Neįsirašydinęs naujoj vietoj, gali būti komendanto per apylinkės teisėją nubaustas pinigine bauda arba areštu.

c) Kasmet nuo vasario 15 d. iki kovo 1 d. būna atsargos karių liudijimų vizavimai. Tatai turi nepamiršti ir visada nustatytu laiku savo atsargos liudijimą užvizuoti. To neatlikęs bus nubaustas areštu iki 7 parų.

d) Visada atvyk į atsargos karių tikrinamuosius šaukimus, kurie viešai paskelbiami ir tau bus žinomi. Už neatvykimą be pateisinamos priežasties, ir apie tai nustatytu laiku nepranešus, baudžiama iki 7 parų arešto.

Tad būk drausmingas, tvarkingas ir sąžiningai atlik visus įsirašydinimo taisykles, nes tatai labai svarbus ir būtinas dalykas.

Trečia. Buk ne tik pavyzdingas atsargos karys, bet ir susipratęs krašto pilietis. Laikykis ir toliau įgyto kariuomenėj mandagumo, švelnumo, draugiškumo ir tikro darbštumo. Sąžiningai atlik visus pilietines pareigas. Nuo sąžiningai, sumaniškai ir gerai atliktų savo pareigų pareina ne tik tavo, bet ir viso krašto, visų piliečių medžiaginė ir kultūrinė gerovė. Tik tinkamai atlikus pilietines pareigas, ypač karui slaučiant, bus tau ir kitiems malonu gyventi.

Be šių pareigų, yra dar tau, kaip atsargos kariui ir susipratusiam piliečiui, ir kitų privalomų pareigų, nors jų įstatymai ir neuždeda, bet vis dėlto turėtum ir jas sąžiningai atlikti. Tos pareigos bus šios:

Pirma. Tu baigei karinio mokymo ir auklėjimo mokyklą ir žengi į savarankų gyvenimą. O kas tave toliau gyvenime moks ir auklės, jei jokion mokyklon nebeatosi? Gal daug kas patišaus tau šioje srityje padėti, bet tu būk atsargus, kad kartais, vietoj padėti,

tau nepakenktų. Gerai apsidairyk ir apgalvok, su kuo turi reikalą. Tik gera karinio mokymo ir auklėjimo organizacija gali padėti, ir tu drąsiai gali pasitikėti.

Bet ar tau verta stoti į bet kurią organizaciją? O gal tatai būtų visai be reikalo?! Pats pasvarstyk ir įsitikink! Juk būdamas atsargoje, per ilgesnį laiką pamirši kariuomenėj įgytasias karo mokslo žinias ir tuo tautai ir valstybei padarysi neapsakomai didelę skriaudą ir žalą. Brangiai atsiėjęs karinis mokslas ir auklėjimas kariuomenėje, vėliau, be

savimokos ir saviuoklos, menkėja ir nučina niekais. Kad tai neatsitiktų, kiekvienas atsargos karys nuolat turi palaikyti savyje įgytasias karines žinias ir kariškai auklėtis. Juk šiais neramiais laikais, kada karo pasvaistė staigiai ir netikėtai gali pasirodyti ir mūsų krašte, kiekvieną valandą atsarginius gali pašaukti Tėvynės balsas stoti vėl petys į petį ir ginklų rankoje ginti savo laisvę ir neutralumą. O jei būsimė pamiršę įgytasias karines žinias, išglebė, nesamoningi ir kariškai neišsiauklėję, aišku, sėkmingai kovoti nepajėsimė.

Tad kokią tau pasirinkti organizaciją? Tam tikslui — tik Lietuvos Šaulių Sąjunga. Ji, kaip kariniais pagrindais sutvarkyta organizacija, daugiausia dėmesio kreipia į savo narių karinį auklėjimą ir mokymą. Šauliai praeina tam tikrą nustatytą karinio parengimo programą, atlieka šaudymo pratimus, ruošia manevrus ir kita. O kur dar fizinis lavinimas! Šalia fizinio lavinimo, kiek įmanoma ir leidžia sąlygos, rūpinamasi dar tautiniu, meniniu, doriniu, žodžiu — kultūrinio šaulių auklėjimu. Visa Šaulių Sąjungos veikla persunkta valstybiškai tautine dvasia, gyvu lietuvišku patriotizmu.

Todėl kiekvienas atsarginis turėtų neatidėliodamas įsirašyti riktai į Šaulių Sąjungos artimiausį šaulių būrį. Būdamas šauliu, ne tik nepamirši, ką išmokai kariuomenėje, bet kai kuriais atvejais savo karinį šilumą akiraty dar praplėsi, papildysi.

Antra. Grįžus iš kariuomenės, tavo apspis tavo artimieji, pažįstamieji ir, gal būt, visai svetimi, draugais vadindamiesi. Jie teirasis, kaip sekėsi tarnauti, prašys pasakoti iš kariuomenės gyvenimo. Tu turėsi daug ir įvairių bei įdomių nuotykių, išgyvenimų, patirtų tarnaujant kariuomenėje. Nors tu pasakosi tatai idomiai, jausmingai ir net pagražintai, tačiau nekalbėk nors ir artimiausiam savo giminaičiui bei geriausiam draugui ar baciuliui apie tokius dalykus, kurie sudaro karinę paslaptį ir kas galėtų būti naudinga ir vertinga šnipui.

Trečia. Teks išgirsti visuomenės tarpe žeminančių ir šmeižiančių mūsų kariuomenę, jos tvarką, drausmę, mokymą, apginklavimą ir t. t. kalbų. Tatai kartais išgirsi ir iš blogo, sugadinto atsargos kario lūpų. Tu turi tokiems plepalams ir šmeižtams užkirsti kelią, o jų

skleidėjus sudrausti, arba reikiant pranešti jų pavardes saugumo organams. Be to, tu savo rimtais ir įtikinamais argumentais turi tokius prasimanymus, dažniausiai iš piktos valios paeinančius, sugriauti ir pasakyti tikrąją tiesą. Tatai tavo šventa pareiga.

Tad, naujieji atsarginiai, neužmirškite čia pareikštųjų svarbiausiųjų pareigų ir jas kuo geriausiai atlikite. Mes, kurie dar pasiliegame ir budime kariuomenės eilėse, linkime jums laimingai ir tvarkingai, kaip geriems ir išauklėtiems kariamams pridėra, grįžti pas savuosius, vaisingai dirbti kasdieninius darbus, tinkamai atlikti visas pareigas, visuomet būti pasiręgsiems, Tėvynei pašaukus, kuo geriausiai atlikti tai, kas bus pavesta ir įsakyta, o drausmė, vienybė, susiklausymas ir karinė lietuviška daina telydi kiekvieną jūsų žingsnį. To reikalauja Tėvynės laisvė, garbė ir gerovė!

Ig. Venckus

Skyrininkas

Ivadas

Stoka skyrininkui prieinamos mūsų kalba literatūros, labai ap sunkina jo kruopštų darbą vidaus tarnyboje ir lauke. Statutai skyrininko pareigas ir uždavinius nusako tik bendrais bruožais. Todėl šiuo straipsniu noriu padėti skyrininkams ir baigusiems dalių mokomuosius dalinius jaunesniesiems viršininkams. Be to, manau, kad ir mokomųjų dalinių viršininkams šis straipsnis duos bent kiek naudos, rengiant mokinius artimaisiais karininkų padėjėjais.

Šiame straipsnyje bus aptarta skyrininko pareigos ir darbas įvairiose srityse, įvairiais atsitikimais. Čia bus išryškinta, kaip yra svarbios ir atsakingos skyrininko pareigos. Toms pareigoms jis turi atsi- duoti visa širdimi ne dėl pagyrimų, bet dėl vidujinio pasitenkinimo, visada atsimindamas, kad dirba Tėvynei. Pavyzdinčiai atlikdamas savo pareigas, teisingai elgdamasis su valdiniais tarnyboje ir netarnyboje — skyrininkas bus valdinių gerbiamas ir igis jų pasitikejimą. O tai skyrininkui palengvins jo atsakingą darbą, ir jis tikrai bus geras aukštesniųjų viršininkų padėjėjas, auklėjant ir mokant kovotojus.

Šią gana plačią temą suskirsčiau į mažesnius atskirus straipsnelius: 1) Skyrininko bendrosios pareigos, 2) Skyrininko darbas su jaunais kareiviais, 3) Skyrininkas — instruktorius, 4) Skyrininkas kareivinėse ir 5) Skyrininko darbas su atsarginiais.

Kaip matome, toje temoje nepaliestas skyrininko darbas lauke. Tai visai atskiras platus skyrius.

1. Skyrininko bendrosios pareigos

Skyrininkas — ellnis karys. Skyrininkas visu užsidegimu turi eiti jam pavestas pareigas, atmindamas, kad sąžiningai jas atlikdamas siekia gero savo Tėvynei. Tą pareigingumą jis atliks nuolatine, kasdienine ir sąžininga tarnyba. Iš skyrininko reikalaujama didelio punktualumo, t. y., kad jis visus įsakymus ir savo pareigas atliktų laiku. Neleistinas skyrininko pavėluotas grįžimas iš miesto ar iš atostogų, nelaiku išėjimas į užsiėmimus ar ruošą ir t. t., nes jam pačiam bus sunku reikalauti valdinių punktualumo.

Skyrininkas savo pavyzdžiu turi patraukti valdinius: ginklų veiksmuose, granatų mėtyme, durtynių kautynėse, jojime, taikliame šaudyme, — žodžiu visur ten, kur jis moko ir ko reikalauja iš savo valdinių. Žinojimo čia neužtenka, reikia, kad pats skyrininkas bemokydamas nuolatos praktikuotųsi. Pavyzdžiui: aikštėje mokoma kirsti rykštes. Jauni kareiviai kerta blogai. Parodo būrio vadas ir įsako visiems skyrininkams tą patį padaryti. Bet kadangi skyrininkai, bemokydami jaunos kareivius, patys nesipraktikavo — kirto blogai. Pasekmės: pavyzdžio nepasiekta, jauni kareiviai šaiposi ir, žinoma, skyrininkų autoritetas nukenčia.

Taip pat teoretinėmis žiniomis skyrininkas turi stovėti aukščiau savo valdinių. Pavyzdžiui: pasibaigus šaudybos pamokai, kurią vedė būrio vadas, vakare vienas kovotojų kreipėsi pas skyrininką, prašydamas kai kurių paaiškinimų iš būrio vado vestos pamokos. Skyrininkas jam tuos neaiškumus lengvai išaiškina, nes pats dažnai pažiūrėdavo į statutus, o be to, kiekvieną aukštesniųjų viršininkų dėstomą pamoką atidžiai sekėdavo.

Skyrininkas savo pareigose turi būti rimtas ir niekad nesijuokti iš tų dalykų, kuriuos jis valdiniams aiškina ar moko. Nereikia karščiuotis, šūkauti, beprasmiškai bėginėti ir t. t. Taip pat neleistina užsiėmimų metu per didelis draugiškumas su kitais skyrininkais, sakysim: apsikabinimas per pečius, stumdymasis, o taip pat kreipimasis vardais. Žodžiu, skyrininkas turi elgtis statutu nustatytomis taisyklėmis, niekad nuo jų nenutoldamas.

Būdamas rikiuotėje (pėsčių ar raitų) skyrininkas viršininkų komandas vykdo lygiai su visais kovotojais; negalima vykdyti neatidžiai, be noro, atvirksčiai — skyrininko vykdymas turi pasižymėti didžiausiomis pastangomis. Pamokų klausosi rimtai, atidžiai. Jeigu pamokos metu skyrininkas dairysis, žiovaus, krapštys savo panages ir t. t. — atitrauks kitų dėmesį nuo pamokos. Dargi net sunkiausių pratimų metu (saule, šaltis, lietus) skyrininkas nepri- valo parodyti nuovargio ir nepasitenkinimo, bet savo geru ūpu ir laiku nuo laiko sveiku juoku, vyku-

siu sąmojumi turi pratinti valdinius nugalėti visus sunkumus.

Nemažesnės įtakos į valdinius turi skyrininko išorinė išvaizda. Jis neturi pamiršti apsikirti, skustis; drabužiai visada valdiniai, niekuo, neskaitant laipsnio ženklo, nesiskiriantieji nuo valdinių aprangos, gerai išvalyti ir tinkamai pritaikyti ūgiui. Neleistina, kad apžiūros metu pas skyrininką būtų rasti neišvalyti ginklai, blogai užtiesta lova, netvarka spintelėje ir t. t. Atvirksčiai, pas jį turi būti viskas taip sutvarkyta, kad kiekvienu metu skyrininkas galėtų pasakyti savo valdiniams: „Žiūrekite, taip turi atrodyti ir pas jus“.

Skyrininkas — viršininkas. Skyrininkas, kaip netarpinis viršininkas, turi sugebėti savo skyrių vadovauti taip, kad viskas eitų pagal nustatytus reikalavimus ir tvarką. Tai jis tik tada pasieks, jei savo valdiniams jis bus autoritetas, kurio tikslas yra įgyti visišką valdinių pasitikėjimą. To autoriteto negali jam suteikti jokie viršininkai; tai priklauso nuo paties skyrininko. Jį galima įgyti tik savo darbu, būdo savybėmis, pareigų žinojimu ir, pagaliau, tinkamu užsilaikymu valdinių tarpe.

Kaip viršininkas, skyrininkas turi būti tarnybiškas, griežtas sau, o tik po to valdiniams, teisingas, t. y. iš valdinių reikalauti to, ką jis pajėgia atlikti. Skyrininko pareiga padėti fiziškai ar protiškai silpnesniesiems. Tinginius ir nesąžiningus daugiau žiūrėti, verčiant juos dirbti, žinoma, tik statutų leistomis priemonėmis. Skyrininko neteisingas elgesys valdinių bus sutiktas su nepasitenkinimu ir viršininko negerbimu. Tačiau mandagumas neturi pereiti į perdidelį švelnumą, kurį valdiniai supras viršininko silpnumu.

Be teisingumo, skyrininkas turi užkariauti valdinius savo verte ir pasitikėjimu savimi, nes kiekvieną jo žodį ir judesį valdiniai stebi ir vertina. Kričiausiais bei sunkiausiais atsitikimais skyrininkas susivaldo ir pasilieka ramus, nes tokiais pavyzdžiais mokomi valdiniai.

Autoriteto išlaikymui dideliu veiksmu yra sugebėjimas užmegsti nuoširdumo ryšius su valdiniais. Tai skyrininkui pasiseks pasiekti, jei jis gerbs valdinius (kreipsis, sakdamas: „Jūs“, nevertos koliojimosi bei keiksmų ir t. t.) ir jei jais rūpinsis: kad jie viską gautų, kas priklauso, žiūrės, kad nepersišaldytų bei nesusirgtų ir domės jų ankstyvesniu gyvenimu. Tokiu skyrininku valdiniai pasitikės ir su savo vargais bei džiaugsmiais visada pas jį kreipsis, žinodami, kad nors už prasižengimus ir baudžia, bet reikale yra jų geriausias globėjas ir bičiulis.

Skyrininkas turi būti labai atidus ir atsargus santykiuose su valdiniais; reikia gerai apgalvoti savo veiksmus ir reikalavimus. Menkas skyrininko netikslumas gali pakenkti jo autoritetui. Skyrininkui reikia dažnai persiimti valdinio vaidmeniu, tuomet jam bus aiškiau, ar jo reikalavimai ir elgesys geri ar ne.

Skyrininkas — valdinys. Skyrininkas skirtas pareigas atlieka aukštesnių viršininkų priežiūroje. Jo santykiavimas su viršininkais ir pareigų atlikimas paremtas griežta, sąmoninga drausme, kuri pasireiškia: **visiškumu**, noriai vykdamas visus įsakymus ir nurodymus; **atvirumu** — sa-

ĮSAKYMAS KARIUOMENEI Nr. 37

Kaunas, 1940 metų balandžio mėn. 22 d.

Rikiuotės sritis

Mieli kariai, š. m. balandžio mėn. 29—30 d. išeinantieji iš tikrosios karo tarnybos į atsargą.

1939 metų pabaigoje mūsų kaimynystėje kilęs karas paragino ir mūsų tautą susirūpinti savo krašto saugumu ir nepriklausomybės išlaikymu. Aplinkybės reikalautė reikalavo žymiai didesniu atidumu ir dar tankesnėmis gretomis budėti, kad viską naikinas karo siaubas nepersimestų į mūsų kraštą. Todėl teko sustiprinti mūsų karines pajėgas, o šiam tikslui ir jūs buvote ilgiau, negu prieš jus tarnavusieji, palikti kariuomenėje, kad su didesnėmis karinėmis jėgomis ir kiekvienu momentu būtume pasirengę užstoti svetimiesiems kelią brautis į mūsų kraštą.

Karo ligi šiol laimingai pavyko išvengti. Sustiprindama saugumą, jūsų pailginta tarnyba davė ir daugiau naudos: jūs geriau įgudote vartoti ginklą, daugiau užsigrūdinote karinėje drausmėje, kartu ugdydami savyje tvirtą valią ir pasiryžimą kiekviena akimirka atlikti šventą Tėvynės gynėjo pareigą.

Tiesa, jums betarnaujant kariuomenėje, mūsų tautai teko pergyventi skaudžių smūgių, tačiau 1939 metų rudenį teko visiems mums susilaukti ypatingo džiaugsmo, atgaunant mūsų amžinąją sostinę Vilnių, kurio žygyje daugumai ir jūsų teko dalyvauti. Malonu pažymėti, kad tiek liūdesio, tiek džiaugsmo metu jūs tinkamai atlikote Tėvynės jums patikėtas pareigas.

Atsisveikindamas su jumis, išvykstantieji į atsargą, tarnybos vardu reiškiu padėką ir linkiu, kad jums tiek privačiame — šeimos gyvenime, tiek visuose kituose darbuose tarnautų sveikata, lydetų ištvermė ir visokeriopas pasisekimas. Tikiu, jog jūs visi, kaip vienas, niekuomet nenustodami patyrusio kario dvasios ir ryžtingos valios, budėsite Tėvynės sargyboje, o Tėvynės pavojaus trimitą išgirde, vėl skubiai rikiuositės po garbingų mūsų pulkų vėliavomis.

Šį įsakymą perskaityti palydint išleidžiamus į atsargą.

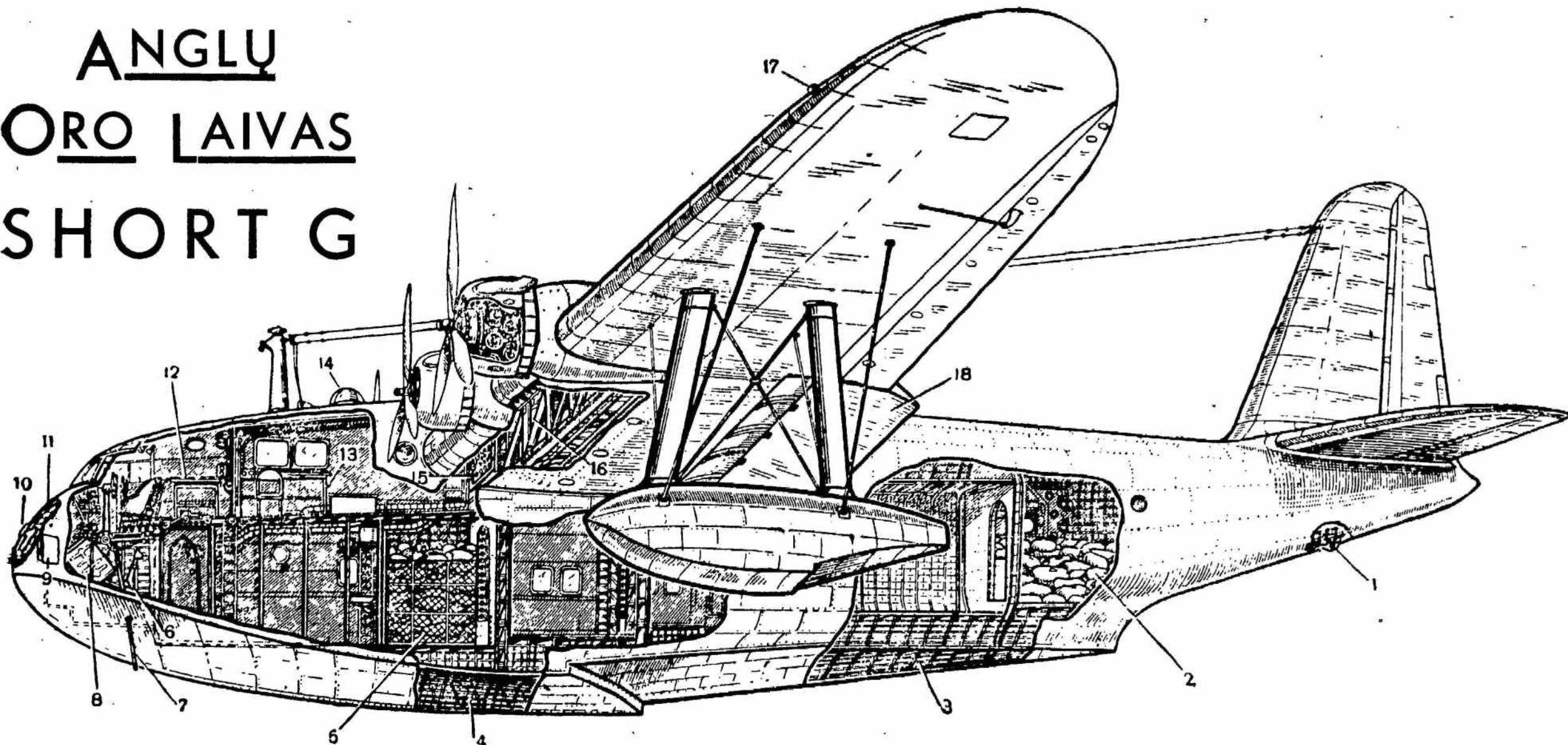
Brig. generolas **M u s t e i k i s**
KRAŠTO APSAUGOS MINISTRAS

Diviz. generolas **V i t k a u s k a s**
L. E. KARIUOMENĖS VADO P.

kant visada teisybę, nes melagingas pranešimas ar pasiteisinimas suklaidins viršininkus, o toji skyrininko neteisybė vis vien ateityje paaiškės; **nuoširdumu** — niekad neapkalbant nei kritikuoju savo viršininkų, atvirksčiai — stengiantis iškelti jų autoritetą. Pastabas ir baudas skyrininkas priima visu rimtumu; tai neturi sukelti viršininkų neapykantos. Nereikia bijoti atsakomybės, suverčiant visą kaltę valdiniams.

Skyrininkas niekad nepataikauja. Pataikavimas, tai viršininko menkysta. Aukštesni viršininkai gerbs ir vertins tik tokį skyrininką, kuris jų pasitikėjimą įgijo rūpestingumu pareigose ir darbu.

ANGLŲ ORO LAIVAS SHORT G

Anglų žvalgybos lėktuvai saugoja laivų konvojus, o taip pat seka povandeninius laivus ir lėktuvus, mėtančius minas. Tam tikslui anglų naudojami didelio tipo hidroplanai, kurie ore gali išbūti 10—20 valandų be nusileidimo. Žinomiausi iš naujųjų „Sunderland“, Short ir kiti.

Kiekvienam tokiame didžiuliame hidroplane yra tiek vietos, kad viena įgulos dalis dirba o kita ilsisi, gamina elektrinėmis virtuvėlėmis šiltą valgį ar net prigula pamiegoti.

Duosime kiek žinių ir schemą vieno tokio milžino keturių motorų oro laivo Short G tipo.

Šio lėktuvo sparnų ilgis — 41 metras. Liemens ilgis — 31,4 m. Sparnų plotas — 201 m². Visų keturių motorų jėga 5520 arklio jėgų. (Motorai Bristol „Herkules IV“ po 1380 A.J).

Tuščio lėktuvo svoris — 17100 kilogramų. Naudingas krūvis — 16240 kg. Pilnai skridimui paruošto svoris — 33340 kg. Reiškia, kiekvienas sparno m² neša 166 kg, o arklio jėgai tenka 6 kg svoris.

Didžiausias šio lėktuvo greitis — 337 km/val. Kelionės greitis 1750 metrų aukštyje — 290 km/val. Be nusileidimo jis gali skristi 5150 kilometrų.

Skačiais pažymėta schemeje: 1. Kablys, užkabinti lėktuvui vilkti jūra. 2. Kroviniai. 3. Lėktuvo dugno konstrukcija. 4. Lėktuvo dugno, kuriuo remiasi vandenin, konstrukcija. Ji, aišku, nepraleidžia vandens. 5. Lėktuvo kroviniai.

Išoriniai (kreipimasis į viršininkus, atsakinėjimas, sveikinimasis ir t. t.) skyrininkas laikosi prieš viršininkus pagal statutų reikalavimus.

Skyrininkas — valdinių draugas. Netarnybos metu iš skyrininko reikalaujama taip pat atitinkamo laikymosi. Čia jis turi saugotis tokių atsitikimų, kurie jį pažemintų draugų ir valdinių akyse. Netarnybos metu draugystė valdinių tarpe suprantama taip, kad skyrininkas susiartina su savo valdiniais arčiau, pažįsta jų ankstyvesnį ir dabartinį gyvenimą. Nereikia būti išdidžiam. Tačiau neleistina, jei skyrininkas, norėdamas įgyti „gero draugo“ populiarumą, pradės valdinius vesti iš kelio, o dar blogiau — jei į pareigas žiūrės pro pirštus, taip pat save girdamas, o kitus savo draugus (skyrininkus) juodindamas. Toks lengvai įgytas draugiškumas labai greit praeina. Tas pats ir su skolinimusi pinigų iš savo valdinių. Būtinai reikiant, reikia kreiptis į savo viršininkus.

Natūralus ir pareigingas skyrininkas neturi išsizadėti linksmumo ir gero ūpo, kurie gražaus juoko ar linksmų dainų pavidale — pajvairina valdinių (ypač jaunų kareivių) dienas kareivinėse.

Br. Michelevičius

maistas įgulai. 6. Inkaras, kuriuo nutūpęs lėktuvas pritvirtinamas prie jūros dugno. 7. Vamzdis, per kurį išleidžiama skrendant radijo antena. 8. Taikinytis, kuris išmetamas, kai labai rami jūra ir kai reikia tūpti. Tada pilotas geriau sprendžia apie atstumą ligi vandens paviršiaus. 9. Anga įeiti. 10. Tiltelis, kai lėktuvas sustoja prie krantinės. 11. Anga įeiti nuo kranto. 12. Lėktuvo kapitono stalo. 13. Navigatoriaus ir radisto stalo. Prie jo dirbami skridimo apskaičiavimai ir laikomas radijo ryšys. 14. Gaubtas astronominiams stebėjimams. 15. Motorų darbui sekti vyr. inžinieriaus lenta. Joje, kaip matyt, daugybė rodiklių. 16. Sparne 6 benzino tankai. 17. Sparne įtaisytas švyturys. 18. Judama sparno plokštuma, kuri leidžia nutūpti mažesniu greičiu.

Mes sugrįžtam

V. Šimaitis

Prie seklyčios langų, mėlynakės!
Tieskit saulėn šviesius kilimus! —
Taikliam šūviui išmiklinę akį,
Smagūs grįžtam į savo namus!

Broliai! Žirgus jau veskit iš stainių.
Šveiskit darbui dalgius ir žagres: —
Dangaus vyturiui čirpinant dainą,
Padirbėsime visi iš peties!

Sužydėkite gintaro sodžiai!
Ei! Valio, jūs, gimtieji laukai!
Vėl nuo sausio, vasario lig gruodžio
Griešim jums, kaip kareivių pulkai!

Vėl nuo vasaros ryto per dieną
Žemės sultys į derlių pavirs,
O lankos medum kvėpiantį sieną
Skambūs dalgiai, kaip rūtą, pakirs!

Tad, sudie, kareivinių pasauli,
Su patrankom ir žygio vorom!
Mes purienomis žydinčią saulę
Regim džiaugsmo širdim kupinom!

Švino vaišių ragauti mėginom.
Širdis uždegėm ryžtu nauju!
Jei prie ginklo pašauks vėl Tėvynė,
Ją vaduosim mirtim ir krauju!

ITALIJA IR JOS GINKLUOTOSIOS PAJĖGOS

Kiekvienas karas, o ypač dabartinis — modernusis karas, prasidėjęs vienur, plečiasi labai greit ir dažnai iš anksto nenumatytomis kryptimis. Šiandieniniai tarpvalstybiniai politiniai, strateginiai ir ekonominiai reikalai yra taip susipainioję, taip susikomplicavę, kad karo gaisrui pasidarė nebesaugi kiekviena mūsų planetos vieta, nežiūrint ar ji būtų sausumoje ar jūrose. Jei 1914 m., kilus ginkluotam konfliktui tarp Austro-Vengrijos ir Serbijos, laikrodžio mechanizmo greitumu viena po kitos Europos valstybės stojo į karą, tai dabartinio karo ugnį veik tokio pat greičiu vienas po kito nyksta iš Europos žemėlapių taikūs ir su nieku nenorintieji kariauti kraštai.

Šiandieną, kai didžiųjų Europos galiūnų ginkluotas ginčas persimetė į amžinai neutralią Skandinaviją, kai kasdien vis karštesni garai rūksta iš Balkanų katilo, visų akys nukrypo į Italiją, kuri iki šioliai buvo tik šių įvykių stebėtoja. Italija savo geopolitine padėtimi Europos žemėlapy užima labai reikš-

Europos Italija (be kolonijų) užima 310.000 km² plotą ir 1937 m. duomenimis turi 43.578.000 gyventojų. Vidutinis gyventojų tankumas 140,5 žmonės 1 km². Italijos sienos sudaro 9960 km., iš kurių 7989 km jūra ir 1971 km sausuma.

Italijos kolonijos: Libija — 1.774.000 km², 704.000 žmonių; Eritreja — 120.000 km², 600.000 žm.; Somaliya ir Trandžuba — 590.000 km², 1.091.000 žm.; Abisinija — 1.100.000 km² apie 12.000.000 žmonių, Albanija (protektoratas) 27.538 km², apie 1.000.000 žm.

Italijos kariuomenė komplektuojama visuotinės karo prievolės įstatymu. Vyrai karo tarnyboje laikomi 34 metus, t. y. nuo 21 iki 55 metų amžiaus. Aktyvi tarnyba kariuomenės dalyse tęsiasi 18 mėnesių.

Taikos metu italų kariuomenę sudaro 400.000 vyrų (1914 met. 250.000 vyrų), karo metu prie ginklo gali pastatyti apie 8.000.000 vyrų. Italų tauta yra sukarinta. Šis nuopelnas reikia pripažinti fašistinei Italijos santvarkai, kuri išjudino ir, galima sakyti, restauravo visą tautą.

1. Sausumos kariuomenė. Italijos sausumos kariuomenė suvesta į 13 korpusų, kuriuos sudaro 35 pėst. divizijos, 3 greitosios (motorizuotos) divizijos ir 5 alpinistų (kalnų) divizijos. Smulkiau skaiendant, sausumos kariuomenė susideda iš 122 pėst. pulkų, 12 kavalerijos pulkų, 1 tankų pulko, 72 artilerijos pulkų (jų tarpe 5 pulkai zenitinės artilerijos), 19 technikos kariuomenės pulkų.

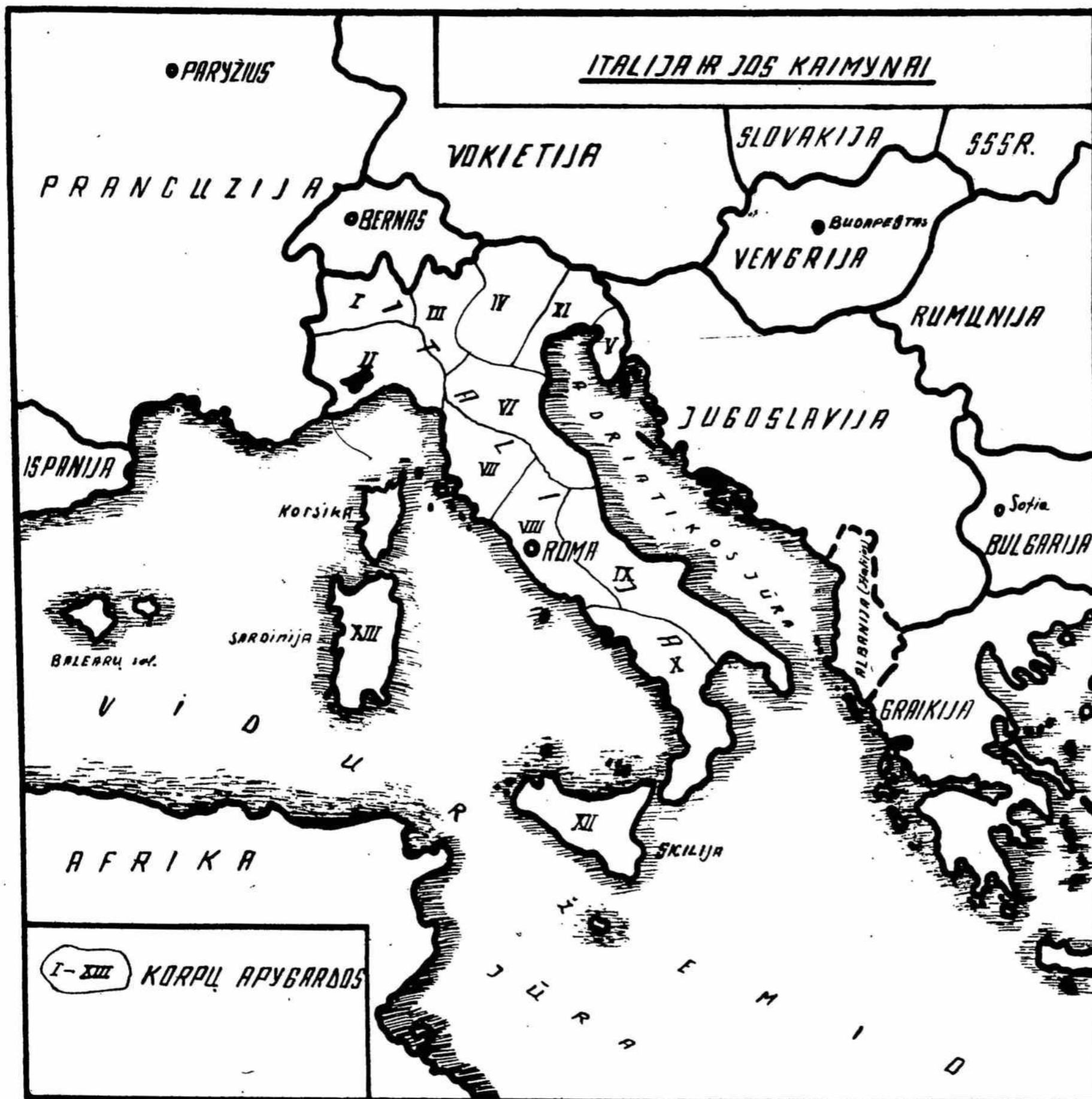
2. Aviacija. 1934 m. italai turėjo apie 2.000 įvairios paskirties lėktuvų, kurių motorų jėga bendrai sudėjus sudarė 1.116.600 PS. Turint galvoje, kad Italija turi moderniausias lėktuvų dirbtuves, kurios masiškai gamina lėktuvus ir kitiems kraštams, sau gali ir per trumpą laiką pasigaminti lėktuvų tiek, kiek tik reikalinga. Italai aviacijos srityje yra parodę pasauliui didelių sugebėjimų ir pasiekę tokių rekordų, kuriuos kiti dar negreit pasivys.

3. Karo laivynas. Italijos karo laivynas savo didumu Europoje užima trečią vietą (I-oje vietoje Anglija — 1.496.000 to, II-oje vietoje Prancūzija — 586.000 to ir Italija — 547.108 to). Smulkiau detalizuojant, 1937 m. duomenimis (Annuaire Militaire) Italijos karo laivynas susidėjo: iš 4 linijinių laivų po 21.900—35.560 tonų, 1 lėktuvnešio — 4.960 tonų, 23 kreiserių po 3.235—10.160 tonų, 111 torpedininkų ir naikintuvų po 550—1.654 tonų ir 74 pov. laivų po 341—1.904 tonų.

Iš šių duomenų matome, kad Italija, kaip didžioji Europos valstybė, turi didelę karinę pajėgą. Kol kas ji ginkluotame Europos konflikte nedalyvauja. Jei vis dažniau spaudoje skelbiamos žinios apie Italijos karinius pasirengimus, tai čia nėra nieko nuostabaus, nes dabartinis Europos karas dar, galima sakyti, neturi aiškios pradžios, o Italija, užimdama labai svarbią strateginę padėtį, į besiplėtojančius įvykius negali ramiai žiūrėti nepasirengusi. Ar jos karinis pasirengimas bus nukreiptas tik savo neutralumui saugoti ar kitiems tikslams — šiandien pasakyti sunku. Tas, kaip atrodo, pareis nuo visos eilės kitų įvykių, kurių artimiausioje ateityje reikia laukti.

Gen. št. mjr. Kiaulėnas

Valstybė jausis saugi, kai jos pillečiai yra sąmoningi ir gerai kariškai pasirengę.

mingą vietą, viena, kad ji, kaip jūrų valstybė, guli prie labai jautrių vandens kelių, antra, kad sausuma ir vandeniui ribojasi su abiem dabar kariaujančiom šalim, ir trečia — Italija, kaip kolonijalė valstybė, čia pat Europoje ir kituose kontinentuose turi ginčytinų klausimų su kai kuriais dabar kariaujančiais kraštais. Jei prie šio dar pridėsime kai kuriuos Italijos politinius išipareigojimus ir ekonominius klausimus, tai pamatysime, kad ir Italija daugeliu klausimų yra susipainiojusi su abiem dabar kariaujančiom pusėm ir jos laikysena šio konflikto aki-vaizdoje yra labai reikšminga, o gal net lemianti. Bet kol kas Italija lieka paslaptingu sfinksu, kuri betgi netolimoje ateityje gali prabilti.

Mums, kaip neutralaus krašto kariams, bešališkai stebint karo veiksmus kitur, pravartu arčiau susipažinti ir su Italijos, kaip didžiosios Europos valstybės, ginkluotomis pajėgomis ir kai kuriais kitais reikšmingesniais duomenimis.

Naujoji vokiečių pėstininkų organizacija

Po lenkų vokiečių karo, prasidėjusio 1939 m. rugsėjo 1 d. ir baigto per 18 dienų, vokiečiai pastebėjo kai kurių netikslumų skyriaus, būrio kuopos organizacijoje. 1939 m. spalio 13 d. Vokietijos kariuomenės vadovybės įsakymu, pasirėmus karo patyrimais, buvo pakeista skyriaus, būrio ir kuopos sudėtis. Pakeisdami dalinių organizaciją, vokiečiai vadovavosi dviem mintim: supaprastinti skyriaus (tuo pačiu ir didesnio dalinio) vadovavimą ir padidinti jo puolamąją galią.

Atskiras kovotojas kautynių skyriuje turi didelius uždavinius: būti geru kovotoju **artimose kautynėse** ir būti geru, **lgudusiu šauliu**. Kovotojas laimės tik tada, kai jis bus stipresnis kovoje vyras prieš vyrą ir taikliai šaudys visais ginklais. **Ugnies drausmė** turi būti išlaikyta ir po didžiausių vargų ir po sunkiausių kautynių įspūdžių.

Naujasis vokiečių pėstininkų dalinių pertvarkymas duoda stipresnę dalinio ugnies jėgą ir pėstininkų organizacijos supaprastinimą.

Mažiausias kautynių vienetas kuopos sudėtyje, kaip anksčiau, taip ir dabar, liko **skyrius**. **Skyrius kaunasi nedalomas**. Nauju pertvarkymu kautynių skyriaus sudėtis tokia: skyrininkas, jo pavaduotojas, trys kulkosvaidininkai su vienu lengvu kulkosvaidžiu ir penki šauliai; viso dešimt žmonių.

Būrį sudaro keturi kautynių skyriai (anksčiau buvo trys), lengvojo granatsvaidžio grandis — trys žmonės ir vadovavimo grandis iš trijų-keturių žmonių (du ryšiniai). Vadovavimo grandies vadas padeda būrio vadui, valdyti būrį kautynėse ir reikiant pavaduoja būrio vadą. Viso būryje su būrio vadu yra 49 žmonės, keturi lengvieji kulkosvaidžiai ir 1 lengvasis granatsvaidis.

Kuopa sudaro trys būriai, kuopos vadovavimo grandis (6 žm) ir prieššarvinių šautuvų grandis. Kautynių vežimų ir gurguolės vadu skiriamas atskiras puskarininkis. Prieššarvinių šautuvų grandis turi tris prieššarvinius šautuvus, vadą ir šešis žmones. Kiekvieną prieššarvinį šautuvą aptarnauja du žmonės. Viso kuopa su ūkio pareigūnais turi 184 žmones. Skyrininkai, būrių vadai ir kuopos vadas, pagal galimybę, gauna po vieną pistoletą-kulkosvaidį. Kuopos kautynių vežimų yra trys-keturi, į juos sukraunama kulkosvaidžiai, šaudmenys, raketos, rankinės granatos, pionieriniai įrankiai ir kovotojų krūvis. Nelygioj vietovėj vežimai traukiami keturiais arkliais arba ištuštinami, ar pagaliau stumiami.

Tankinėje rikiuotėje skyrius rikiuojasi eilėn ir virtinėn. Žygio rikiuotėje — po tris, skyrininkas (ketvirtas) šone, ne priešakyje, kaip pas mus.

Būrys rikiuojasi skyriais linijon iš trijų eilių (lengvojo granatsvaidžio grandis ir būrio vadovavimo grandis šalia ketvirtojo skyriaus), skyrininkai (3) dešiniame sparne ir vienas kairiame. Pasukus dešinėn, būrys stovi žygio rikiuotėje. Šautuvai statomi gubomis po tris.

Kuopa rikiuojasi būriais linijon po tris eiles, užpakalyje gurguolė. Vadovavimo grandis stovi tarp I ir II būrio, prieššarvinių šautuvų grandis šalia III būrio, galiausiai stovi dviratininkai. Žygyje tvarka nesikeičia, gurguolės važiuoja užpakalyje.

Pilnam vaizdui sudaryti reikia paminėti ir **batalioną**. Jis sudėtas iš trijų šaulių kuopų ir vienos sunkiųjų kulkosvaidžių kuopos. Anksčiau ir šaulių kuopa turėdavo savo sunkiųjų kulkosvaidžių skyrių, o dabar gi visi s. kulkosvaidžiai sutelkti sunk. kulkosv. kuopoj, kurioj, be trijų sunk. kulkosv. būrių (po keturis sunk. kulkosv.), yra dar vienas sunkiųjų granatsvaidžių būrys iš šešių granatsvaidžių.

Sunkiųjų kulkosvaidžių būrį sudaro du sunk. kulkosv. skyriai (anksčiau pusbūriai) po du s. kulkosvaidžius. Tuo būdu panaikinti sunk. kulkosvaidžių skyriai kuopose; jų priešlėktuvinius ir žemės taikinių šaudymo uždavinius perėmė sunk. kulkosv. kuopos kulkosvaidžiai, kurie, kaip taisyklė, kautynėse priskiriami priešakinio skaidinio kuopoms. Tokiu pat būdu priskiriami priešakinėms kuopoms ir sunkieji granatsvaidžiai.

Yra dvi pagrindinės skyriaus manevravimo formos: 1) **vorelė** ir 2) **vilnis**.

Taisyklės manevruojant: a) Skleistis vienu metu, nesiškai ir grandis; b) manevrines rikiuotes keisti bėgant, nuolatos sekti padėti, vietovę ir priešą ugnį; c) norint išvengti

nuostolių, laikyti tarpeklius, išlaikyti sąryšį, bet nesusitelkti apie lengvąjį kulkosvaidį; greitai veržtis pirmyn!

Vorelė naudojama artėjant prie priešų; kaunantis tik vienam lengv. kulkosvaidžiui, kai šauliai laikomi užpakalyje.

Vilnis naudojama, kai reikia paleisti lengv. kulkosvaidžio ir šautuvų ugnį; greitam, iš anksto numatyto, vietovės ploto užėmimui ir viso skyriaus ugnies kautynėms.

Netaisyklingos gilesnės ar platesnės manevrinės rikiuotės formos naudojamos judant raižytoj vietovėj, nugalint ar apeinant kliūtis ir susiliejanč su vienu iš užpakalinių skyrių. Rikiuotės formas galima keisti tik aplinkybėms reikalaujant.

Vilnies giluma priklauso nuo vietovės. Atviroj vietoj skyrius turi sudaryti gilesnę vilni, aukštumoj gali išsitiesti eilėn be gilumos. Svarbiausia, kad kiekvienas kovotojas galėtų prieš save šaudyti.

Ilgesnis judesys vilnyje yra nepraktiškas, nes sunkiau išlaikyti sąryšį, sunkiau sekti ir apsunkena saugumo patikrinimą. Statutinis tarpas tarp kovotojų (5 žingsniai) negali būti privaloma norma, nes stiprioje priešų ugnyje tarpus reikia padidinti iki 10 ir 20 žingsnių.

Ginantis skyrius sudaro atsparos mazgą, kuriame kovotojai susiglaudžia anksčiau. Gera kasti porinius apkasus.

Reikia pasakyti, kad dabar vokiečių pėstininkų ugnies galia būrio, kuopos ir bataliono rėmuose padidėjo: būrys turi vienu lengvu kulkosvaidžiu daugiau, kuopa trimis, o batalionas devyniais. Sunkieji ginklai dabar kuopą saugo nuo šarvuotųjų ir priešų sunkiųjų priemonių. Daliniuose sumažėjo žmonių skaičius, tuo pačiu pasidarė lengviau vadovauti.

Manevruojant nereikalaujama schemiškumo ir griežtų formų, viską turi diktuoti aplinkybės, vietovė ir kovotojų bei vadų sumanymas.

Z. R.

KARO VEIKSMAI

Prancūzų ir Vokiečių pasieniuose įvyksta tik smulkesnio pobūdžio kautynės ir iki šiol nieko ypatingesnio nepasireiškia. Žymesnės kovos vyksta tik Norvegijoje ir jūrose.

Vokiečiai praneša, kad jie Norvegijoje sėkmingai žygiuoja pirmyn ir užėmė daug svarbių punktų. Atkirsti norvegų daliniai vieni buvo nuginkluoti ir pateko į vokiečių nelaisvę, o kiti perėjo Švedijos sieną ir ten buvo internuoti. Vokiečiams daugiausia tenką nugalėti gamtos kliūtis, negu norvegų pasipriešinimą. Anglai iš jūrų apšaudė Narvikos miestą, bet išsikelti į krantą neįveikė. Nuo anglų bombardavimo nukencias pats miestas. Per tą savaitę vokiečiai mini visą eilę paskandintų anglų karo ir transporto laivų, taip pat numuštų lėktuvų. Kristiansando srityje vokiečiai nuginkluoja norvegų kariuomenę, kuri čia susideda iš trijų divizijų. Iki balandžio 18 d. jau buvo paimta 180 norvegų patrankų ir 300 kulkosvaidžių.

Sajungininkų pranešimai skelbia, kad anglų ir norvegų kariuomenėms pavykus susijungti, daugely vietų norvegai ne tik gali sėkmingai priešintis, bet ir pulti vokiečius. Kai kur norvegai panaudoja suomių taktiką: išvilioja giliau vokiečių dalinius, ten juos apsupa, puola ir sunaikina. Taip pat skelbama, kad kai kuriuose Norvegijos pakraščiuose anglams pavykę iškelti savo kariuomenę. Balandžio 19 d. ir prancūzai iškėlė savo desantus Norvegijoje ir pradėję dalyvauti karo veiksmuose. Prie Narviko esą tik trys vokiečių daliniai, kurie yra vieni nuo kitų atskirti. Išplėsti vokiečiams frontą trukdo ne tik norvegų kariuomenė, bet ir pasyvus norvegų gyventojų pasipriešinimas, ypač Oslo srityje. Norvegų Hegros tvirtovė vis dar tebesilaiko, nors jos įguloje tėra 100 karių. Anglų aviacija puolusi šiaurės Danijoje esantį Aalborgo aerodromą ir taip pat vokiečių okupuotus Norvegijos aerodromus.

Vokiečiai skelbia, kad balandžio 20 d. anglų jūros pajėgos pasirodė prie Narviko, jį apšaudė, bet nemėgino išlaipinti savo kariuomenės. Vokiečių kariuomenė Narviko srityje paėmė 8.000 šautuvų ir 315 kulkosvaidžių ir daug municijos. Vokiečių kariuomenės ir karo medžiagos gabenimas į Norvegiją tebevykdomas. Vokiečiai paskandinę keletą norvegų karo laivų. Bergene vokiečiai atėmė iš norvegų įvairių patraukų, tūkstančius šautuvų, kulkosvaidžių ir kitokio karo grobio.

Norvegijos kariuomenės vadas gen. Ruge savo atsišaukime į norvegų kariuomenę pabrėžia, kad norvegų kariuomenė buvo užklupta iš netyčių ir todėl negalėjo parodyti priešui tinkamo pasipriešinimo. Šiuo metu padėtis yra pasikeitusi. Norvegai savo pačių jėgomis organizuoja ir telkia kariuomenę.

Norvegus labai padrasina ir toji aplinkybė, kad Norvegijoje esančios vokiečių kariuomenės dalys yra izoliuotos ir joms stinga reguliaraus susisiekiimo priemonių.

Užsienio žiniomis, kai kurie vokiečių lėktuvai, skridę per Švediją, buvo priversti nusileisti ir jų įgulos internuotos. Norvegijos karaliui tekę išgyventi vokiečių lėktuvų smarkių puolimų, tačiau stebuklingai išlikęs sveikas. Karalius pareiškęs, kad kol liksią nors viena laisva pėda, jis Norvegijos nepaliksis ir nepasitrauks į svetimą žemę.

POLITIKOS APŽVALGA

LIETUVOS VOKIETIJOS PREKYBOS SUTARTIS pasirašyta balandžio 17 d. Naujoje sutartyje kreipiamas dėmesys į naujas ekonomines bei prekybines aplinkybes, kurias sudaro karas. Sutartyje žymiai padidintas Lietuvos įvežimo kontingentas į Vokietiją.

AMERIKIEČIŲ IR KITŲ BALSAI DĖL LENKIJOS ATSTATYMO. Laikraštis „Christian Science Monitor“ rašo, kad, kaip spėjama, Jungtinių Valstybių užsienių reikalų viceministras Sumner Wellesas per pasitarimus su lenkų vyriausybe Angerse, Prancūzijoje, labai atsargiai stengėsi neduoti suprasti nei žodžiu, nei ženklu, kad Jungtinės Valstybės prie būsiančio taikos stalo palaikys lygiai tokią Lenkiją, kokia ji buvo prieš Vokietijos pradėtą žygį praėjusių metų rugsėjo 1 dieną. Jungtinių Valstybių vyriausybė nori matyti po karo nepriklausomą Lenkiją, tačiau tatai nereiškia, kad Vašingtono vyriausybė palaikys Lenkijos reikalavimus tų teritorijų, kurias ji buvo užėmusi prieš karą. Lenkija, kuri egzistavo praėjusių metų rugsėjo 1 dieną, nebuvo ta pati Lenkija, kuri buvo sudaryta taikos sutartimis. Lenkija buvo savo valia prisijungusi daugiau teritorijos per tuos metus, kurie ėjo po Didžiojo karo.

Jau ir dabar galima matyti skirtumą tarp užsienių reikalų ministro Hullio nusistatymo dėl Lenkijos nepriklausomybės ir kai kurių aukštųjų valdininkų nusistatymų teritorijos klausimu. Tatai itin paryškėjo lenkų ambasadoriui įteikus formalų protestą ir atsisakant pripažinti Sovietų Sąjungos perleidimą Vilniaus ir jo apylinkių Lietuvai. Čia laikraštis primena, kad Lietuvos sostinę Vilnių Lenkija užėmė 1920 metais.

Gavęs ambasadoriaus notą, užsienių reikalų ministras Hullis patvirtino jos gavimą, nepareikšdamas dėl tos notos jokios nuomonės.

Aukštieji Vašingtono valdininkai su dideliu dėmesiu stebėjo kai kurių britų vyriausybės narių padarytus pareiškimus, kuriuose buvo nurodyta, kad Didžioji Britanija ir Prancūzija nekovo su Sovietų Sąjunga, siekdamos Lenkijai grąžinti Sovietų Sąjungos užimtą teritoriją. Buvo paminėtas faktas, kad lordas Curzonas taikos konferencijos metu nepritarė minčiai atiduoti Lenkijai visą tą teritoriją, atimtą iš Rusijos, kurią Lenkija valdė praėjusių metų rugsėjo 1 dieną.

Prezidentas Wilsonas padarė nepriklausomą Lenkiją XIII-ju punktu savo garsiu XIV punktu. Jis pareiškė: „Reikia atstatyti nepriklausomą lenkų valstybę, kuri apimtų teritorijas, neginčijamai gyvenamas lenkų tautos. Tai valstybei turi būti patikrintas laisvas ir saugus priėjimas prie jūros ir jos politinę bei ekonominę nepriklausomybę bei teritorinę neliečiamybę turi garantuoti tarptautiniai susitarimai“.

Ten minimas išėjimas į jūrą gali vėl būti jautrus punktas taikos derybose. Po Didžiojo karo tas klausimas buvo išspręstas perskiriant Vokietiją į dvi dalis ir tarp jų padarant „lenkų koridorių“. Taikos konferencijos užrašuose, kuriuos Jungtinių Valstybių užsienių reikalų ministerija, tur būt, pradės išleisti kitais metais, bus, kaip spėjama, pažymėta, kad tokiam klausimo sprendimui buvo priešintasi taikos konferencijoje. Šiuo metu yra sunku numatyti, ar tą klausimą bus mėginta iškelti dar kartą.

Prancūzų atstovų rūmų užsienio politikos komisijos pirmininkas Jean Mistleris viename savo straipsnyje, įdėtame žurnale „Revue de Paris“, svarsto Europos padėtį po 7 karo mėnesių. Pabaigoje jis, tarp kitko, turi galvoje ir Lenkiją. Savo straipsnio išvadoje sako: „Aš paprastų paprasčiausiai pageidauju, kad Prancūzijoje ir Didžiojoje Britanijoje jau nuo dabar kai kurie žmonės, pažįstantieji Europą, bendrai imtųsi darbo tam, kad, atėjus taikos konferencijai, būtų pritaikyti nugalėtojų ir proto sprendimai, o ne sprendimai kai kurių asmenų be mandato, kurie ateitų čia šnibždėti, kaip 1919 metais, ir kurie, anuomet išvesdinę savo kraštams per daug ambicingas sienas, paskui pasirodė taip menkai sugebą juos organizuoti ir protingai sugyventi su savo kaimynais.“

APDOVANOTI SSSR JŪRININKAI. Už pasižymėjimus kovose su Suomija suteiktas SSSR didvyrio titulas 15 jūrininkų ir karo laivyno vadų. Taip pat ordinais ir medaliais apdovanoja 2.091 asmuo: jūrininkai, karo laivyno vadai ir t.t. Taip pat ordinais apdovanojami trys laivyno aviacijos vienetai ir vienas povandeninis laivas.

APSIAUSTIES STOVIS OLANDIJOJE. Balandžio 19 d. visoje Olandijos teritorijoje buvo paskelbtas apsiausties stovis. Olandijos ministras pirmininkas Gceras savo pasakymoje per radiją kalboje, tarp kitko, priminė, kad viena iš pirmųjų olandų pareigų yra visais būdais ir visomis priemonėmis stiprinti tautos gynimosi galią. Taigi, nė viena kariaujanti valstybė neturi bijoti, kad ji galės būti netikėtai užpulta per Olandijos teritoriją. Kas mėgintų tokį žygį, kelyje sutiktų rimtą kliūtį — griežtą olandų kariuomenės pasipriešinimą.

RUMUNIJOJE žymiai sustiprinama užsieniečių kontrolė. Draudžiama suteikti nakvynę užsieniečiams, neturintiems svarbių dokumentų. Taip pat ir Švedijoje bus aktyviau prižiūrimi svetimšaliai.

VENGRIJOJE suiminėjami asmens, kurie skleidžia gandus. Budapešto policijos vadovybė išpėjo gyventojus, kad kiekvienas asmuo, kuris skleistų gandus, bus tučiuojamas internuojamas. Nuo balandžio 18 d. buvo suimta daug svetimšalių. Taip pat griežtai bus baudžiami gandonešiai ir Turkijoje.

KEIČIASI BELAISVIAIS. Sovietų Sąjunga ir Suomija pradėjo pasikeisti karo belaisviais.

NORVEGIJOS PASIUNTINYS BERLYNE, vokiečių vyriausybei reikalaujant, iš Vokietijos išvyko.

JUGOSLAVIJOJE po kratos areštuotas buvęs Jugoslavijos ministras pirmininkas Dr. Stojadinovičius. Jis žinomas, kaip didelis Vokietijos draugas.

DEMOBILIZUOTA DANŲ KARIUOMENĖ. Vokiečių DNB praneša, kad buvo demobilizuota Danijos kariuomenė. Vokiečių oficialiniuose sluoksniuose pareiškama, kad danų kariuomenė nebūsimanti visai paleista, tik demobilizuota iki taikos metu normų.

ŠVEICARIJOJE po vyriausybės pasitarimo su gen. Guissanu ir kariuomenės štabo aukštaisiais karininkais, buvo paskelbtas oficialus komunikatas, kad užpulta Šveicarija gintusi iki galo visomis turimomis priemonėmis. Gandai apie nusistatymą nesipriešinti užpuolikai būtu tik prieš propagandos mėginimas.

BALKANUOSE nors paskutinėmis dienomis ir jaučiamas šioks toks lyg ir atslūgimas, tačiau italų spauda tebekreipia dėmesio į aštirus anglų spaudos puolimus. Romoje nurodoma, jog iš tikrųjų padėtis Pietų-Rytų Europoje nėra galutinai nurimusi. Esą galima spręsti, kad anglai su prancūzais rengiasi šioje dalyje pradėti labai stiprią veiklą. Tačiau Romos diplomatinuose sluoksniuose reiškiamas mintis, kad Balkanuose karo vis dėlto bus išvengta, nes nė viena šalis nenorinti sueiti į ginkluotą konfliktą su Sovietų Sąjunga, o taip pat visi turi skaitytis su Italija.

ŠVEDAI PAREIŠKĖ PROTESTĄ. Dėl dažnų vokiečių lėktuvų perskridimų švedų teritorijos, Švedijos vyriausybė pareiškė Vokietijai griežtą protestą.

NORVEGIJOJE tarp vokiečių ir sąjungininkų kariuomenės eina smarkios kautynės. Vokiečių lėktuvai padeginėja sąjungininkų svarbiausias bazes. Vokiečiai nuo Hamaros ir Elverumo traukiasi.

Vokiečių lėktuvams bombarduojant Dombasą, buvo užmuštas Amerikos Jungtinių Valstybių pasiuntinybės Skandinavijoje karo atašė kpt. Robert Losey.

TOLIMUOSE RYTUOSE karas tarp Amerikos Jungtinių Valstybių ir Japonijos esą neišvengiamas. Taip mano Amerikos laivyno viršininko pavaduotojas admirolas Taussigas. Jis senato laivyno reikalų komisijoje pareiškė, kad dabartinė padėtis Tolimuose Rytuose aiškiai gresianti Amerikos Jungtinių Valstybių interesams. Konfliktas Tolimuose Rytuose galėtų būti tik jūrų karu, nes nei amerikiečiai, nei japonai negalėtų vieni į kitų žemes įsiveržti.

SVARBŪS PASKYRIMAI ANGLŲ KARIUOMENĖJE. Karaliui sutinkant, padaryti šie trijose ginklų rūšyse nauji paskyrimai: laivyno štabo vicešefas, viceadmirolas Tom Phillips dabar bus laivyno štabo viršininko pavaduotojas; imperinio vyriausiojo štabo vicešefas gen. Sir John Dillis dabar vadovaus

pirmąjį britų korpusą Prancūzijoje ir karo aviacijos štabo vice-šefas oro maršalas Piere dabar bus karo aviacijos štabo šefo pavaduotojas. Tie naujai paskirti asmens bus admiraliteto, armijos ir oro ginklų tarybų nariais.

Karinę muziką kuriant

Rūpinantis įvairiomis mūsų kariuomenės kultūrinio darbo sritimis, nepamiršta buvo ir muzika. Jau seniai buvo jaučiama savųjų lietuviškų karinių maršų stoka. Pastaraisiais 1938-39 metais Kariuomenės Štabo Spaudos ir Švietimo Skyriaus suorganizuotieji karinių maršų konkursai žymiai išjudino platesnius muzikos kūrėjų sluoksnius. Mūsų kompozitoriai pradėjo daugiau domėtis dūdų orkestrų repertuaru.

Minėtieji konkursai daugiausia buvo skelbiami kariniams maršams: pulkų maršams, sutikimo, paradų ir žygio maršams. Per konkursus buvo pateikta daug kūrinių, tačiau tie konkursai visų reikalavimų, vis dėlto, nepatenkino. Dar yra pulkų, neturinčių savo maršų.

Pasekdamas Spaudos ir Švietimų Skyrių, praėjusiais metais paskelbė savo konkursą 5 pėstininkų D. L. K. Kęstučio pulkas. Tai gražu, sveikintina iniciatyva ir pavyzdys tiems pulkams, kurie dar neturi savo lietuviškų pulko maršų. Šiam 5 PP konkursui buvo pateikta 16 maršų. Tai rodo, kad susidomėjimas konkursu buvo nemažas — buvo iš ko pasirinkti. Premijai buvo skirta 500 Lt. (Kaip kurioza, šia proga galima priminti įvairių sluoksnių susidomėjimą, svarstymus ir net diskusijas spaudoje, kai per korektūros klaidą kai kurie laikraščiai paskelbė, jog už geriausią maršą skiriama 5000 Lt... Tai ryškus pavyzdys, kaip, ką nors pagrindinai keliant viešumoje, naudinga ir būtina yra pasiteirauti žinių iš tikrųjų šaltinių — šiuo atveju pačiame pulko štabe). Ši 5. PP maršo konkursą laimėjo E. Gailevičius.

Šio konkurso proga sudarytoji komisija patikrino ir daugiau kariniams orkestrams teikiamų veikalų ne konkurso keliu. Iš tokių pirmiausia pažymėtini 2. PP kapelmeisterio V. Visockio 3 kariniai maršai: „Bijūnelis“, „Prosenių takais“ ir „16 Vasario“. Visi šie maršai yra įdomūs, nauji ir tinkami.

Per tą patį tikrinimą pasirodė visai naujas muzikas 3. PP kapelmeisteris St. Jautakas, kuris, istorinio Vilniaus žygio įkvėptas, sukūrė naują maršą „Vilniaus rinktinė“. Malonu pažymėti tai, kad šis naujas muzikas savo maršą paaukojo kariuomenei, nereikalaudamas už jį jokio atlyginimo. Šis St. Jautako maršas rastas visiškai tinkamas, ir tokia auka mūsų kariuomenės vadovybės yra įvertinta. Autoriui raštu pareikšta padėka.

Be maršų, šio konkurso proga buvo dar pateiktas rimtas Jono Zdanavičiaus veikalas — liaudies dainų pynė „Gražu mūs Lietuvoj“. Veikalas turiningas, įdomus ir visiškai tinkamas pučiamųjų instrumentų orkestrams. Tačiau šis veikalas nieko bendra neturi nei su karine nuotaika, nei su karinių dainų turiniu. Reikia pažymėti, kad tokio pobūdžio poupouri mūsų orkestrai turi jau pakankamai. Tačiau iki šiol neturime nė vieno mūsų naujųjų rinktinių karinių dainų poupouri. Juk, atrodo, tai būtų labai dėkinga medžiaga mūsų muzikams. Kas pirmas tokį poupouri sudarytų, tas tikrai pasitarnautų karinei muzikai. Toki kūriniai būtų mielai išigyjami mūsų orkestrų ir sudarytų gražią pradžią apskritai karinę muziką kuriant.

Ruošiama motinos ir šeimos savaitė

Gražia, gilios auklėjamosios prasmės tradicija virtusi motinos ir šeimos pagarba bus atitinkamai iškeliamą ir šiais metais. Nuo gegužės 5 d. iki 12 d. visoje Lietuvoje organizuojama vadinamoji Motinos ir Šeimos savaitė. Tą savaitę bus rengiami atitinkami minėjimai, kuriuose bus iškeliamą lietuvės motinos ir šeimos didžiulė reikšmė lietuvių tautos, valstybės ir visuomenės gyvenime. Šią proga norima plačiai suruošti įvairias iškilmes, paskaitas, o taip pat numatoma teikti dovanų šeimoms, kurios turi nemažiau 10-ties sveikų, dorai auginamų vaikų.

Motinos Dienai ir Šeimos Savaitei ruošti komitetas savo atsišaukimuose jautriai pabrėžia, kad tą dieną į motiną visi kreipia mintis ir žvilgsnius, reikšdami pagarbą ir dėkingumą už visa tai, ką ji yra davusi, kiek iškentėjusi ir dirbusi dėl savo ir Tėvynės vaikų ateities. Motinos Diena yra miela proga padėkoti motinai už gyvybę ir gyvenimą. Motina — šeimos siela, šeima — tautos ir valstybės pagrindas. Motina ir šeima taip artimai susi-

Pasikeitimas kariuomenės vadovybėje

Kaunas. IV.23. Elta. B. gen. Raštikio prašymą paleisti jį iš kariuomenės vado pareigų, pasibaigus jo atostogoms, Respublikos Prezidentas vakar, balandžio 22 d., patenkino.

Kaunas. IV. 23. Elta. Respublikos Prezidentas kariuomenės vadu paskyrė d. gen. Vitkauską.

jusios, kad minėdami vieną negalime aplenkti kitos. Šeimos laimė — motinos laimė, šeimos gerovė — motinos gerovė, šeimos skausmas ar skurdas — motinos vargai. Kuo gyvena šeima — tuo džiaugiasi ar liūdi motina. Tad labai prasmingai Motinos Dienos minėjimas jungiamas su Šeimos Savaite. Keldami lietuviškos šeimos dvasinį, tautinį, kultūrinį, sveikatos ir ekonominį lygį, tiksliausiai atiduosime motinai ir šeimai tai, kas joms priklauso ir ko jos reikalingos. Kova su motinos vargu ir šeimos negalavimais bus didžiai naudinga, kai surasime tikrus kelius šeimoms tvarkyti, jų būvį gerinti ir paruošti tinkamai išauklėtą /jaunąją kartą. Sveikatos ir taurios lietuvių šeimos stiprinimo darban kviečiame visus lietuvius ir lietuves!

Visoje Lietuvoje ir visur kur tik yra lietuvių, sukelkime galingą sąjūdį už tvirtą ir kultūringą lietuvišką šeimą!

Šeima yra tautos ir valstybės pagrindas, bet tik tada, kai ji yra sveika, darbšti, sandari, tvirta, dora, blaivi ir gausi. Paliegusi, tinginė, per daug išlaidi, pasileidusi, nedora, prasigėrusi šeima yra visuomenei ir valstybei sunki našta: ji silpnina visuomenę ir valstybę.

Pagal Dr. V. Vaičiūno surinktus duomenis vaikų likimas neblaiviose ir blaiviose šeimose yra toks: iš 57 neblaivių šeimų vaikų 12 mirė tuoj po gimimo, o iš pasilikusių 45 tik 9 užaugo sveiki. 39 vaikų buvo toks likimas: 8 idiotai, 13 sirgdamo tampymais ir nuomaru, 2 buvo kurti ir nebyliai, 5 girtuokliai ir sirgę nuomaru arba tampymais, 5 buvo neužaugos ir 3 augo kitokiais kūno trūkumais. Girtuokliai davė tik 15 procentų naudingų visuomenės narių, o kiti 85%, atrodo, geriau būtų negimę.

O štai blaiviųjų šeimų padermė. Ištirta 61 vaikas, iš kurių tuojau po gimimo mirė tik 3; — 2 mirė kiek vėliau, proto atsilikėlių buvo tik 2 ir 4 turėjo kūno trūkumų. Išėina, kad blaivios šeimos davė visuomenei iš 61 vaiko 50 naudingų piliečių, arba 82%.

Vadinasi girtosios šeimos davė tiek netinkamo, kiek blaiviosios tinkamo, gero prieauglio.

Ne vien alkoholizmą, bet ir kitas šeimos nedorybes vaikai paveldi.

Mes norime tik sveikų, gausių, tautai naudingų šeimų. Visuomenės pareiga jas pagerbti, palaikyti, remti, skatinti. Garbė tokioms šeimoms, garbė jų tėvams, o ypač motinoms. Jei neturėsime pakankamai gerų šeimų, mes, kaip tauta, turėsime pražūti.

Vykdomasis Komitetas, susitaręs su Šaulių Sąjunga, prašo Šaulių Sąjungos dalinius imtis iniciatyvos organizuoti Komitetus Motinos Dienai ir Šeimos Savaitei Ruošti ir kviečia visas organizacijas bendradarbiauti.

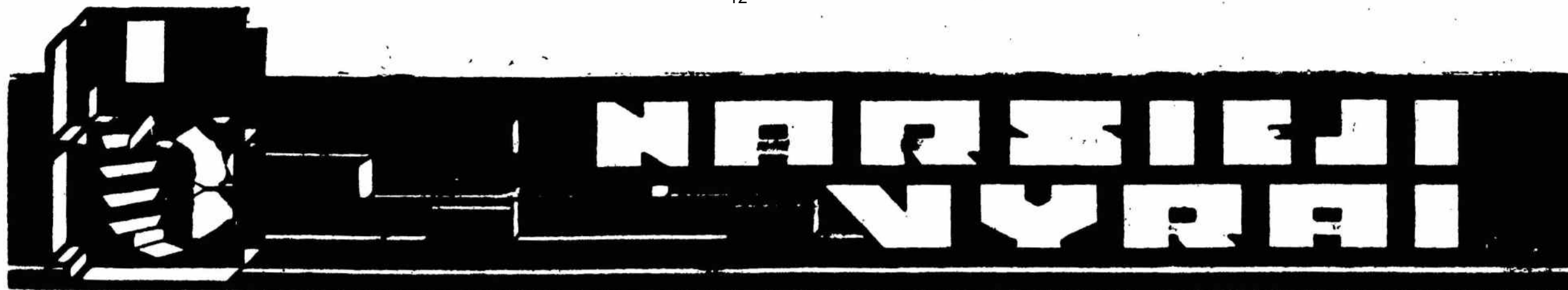
Komitetų uždavinys — turiningai, išpūdingai ir prasmingai savo apylinkėje pravesti Motinos Dieną ir Šeimos Savaite.

Gausioms šeimoms remti steigiamas Premijų Fondas ir Motinos Dieną visoje Lietuvoje organizuojama vieša rinkliava. Iš to fondo bus šelpiamos tik gausios šeimos.

Komitetai prašomi pagal pateiktą anketą rinkti žinias apie gausias šeimas ir atsiųsti į Vykdomąjį Komitetą.

Šeimos Savaitės ruošimo reikalais prašome kreiptis į Vykdomąjį Komitetą Motinos Dienai ir Šeimos Savaitei Ruošti, Kaune, Laisvės Al. 36 nr., telef. 22835.

Motinos Dienai ir Šeimos Savaitei Ruošti Vykdomąjį Komitetą sudaro organizacijų atstovai: Lietuvos Motinoms ir Vaikams Globoti Organizacijų Sąjungos, Lietuvos „Karitas“, Šaulių Sąjungos, Moterų Šaulių Tarybos, Lietuvos Moterų Tarybos, Skautų Brolijos, Skaučių Seserijos, Žmogaus Globos Draugijos.

SAVANORIU IŠVYKO Į KAUTYNES

Ats. j. psk. Pranas Nedzinskas gimė 1897 m. sausio 8 d. Alytaus aps., Seirijų valsč., Žagarių kaime, ūkininko šeimoje. 1919 m. balandžio 13 d. buvo pašauktas į kariuomenę ir paskirtas į 1. pėst. pulką. Po keturių savaičių naujokų mokymo Marijampolėje, Nedzinskas su savo trečia kuopa buvo išsiųsti į Ukmergės frontą prieš besiveržiantį priešą.

Po stipresnių ir lengvesnių susirėmimų, mūsiškiai priėjo netoli Baltriškių kaimo. Priešas buvo įsitvirtinęs Bružų apylinkės pozicijoje ir atrodė neįveikiamas. Tačiau, suratėjus mūsų dviems sunkiesiems kulkosvaidžiams, priešas atsitraukė. 3. kuopa užėmė Baltriškes ir ten įsistiprino. Patikrinus jėgas, mūsiškių Baltriškėse buvo tik apie 40 kareivių, o tuo tarpu priešas Stepioniškių kaime per pusantro šimto žmonių. Po kautynių priešas buvo priverstas pasitraukti.

J. psk. Pr. Nedzinskas

Birželio 15 d. 3. kuopa buvo smarkiai priešą apšaudoma. Prie šešių mūsų kareivių priešas buvo čia pat. 3 priešą kulkosvaidžiai iš 200 žingsnių įtūžusiai pliekė į šešius mūsų narsuolius. Jie atkakliai laikėsi ir visai nemanė trauktis. Taip 3. kuopos šeši vyrai savo užimtoje pozicijoje narsiai gynėsi, kol kiti savieji daliniai priešą atmušė.

Rugpiučio 24 d. 3. kuopa laikė frontą ties Tirtuvų kaimu. Keli vyrai buvo išsiųsti žvalgybon. Priešas juos užpuolė ir smarkiai apšaudė. Mūsiškiai, nežiūrėdami į stiprią priešą ugnį, atkakliai gynėsi ir manyte nemanė pasiduoti. Priešui arčiau prislinkus,

pradėjo dar smarkiau priešintis. Pagaliau vieną mūsiškių sužeidžia, tačiau kovos dvasia ir tada jų neapleidžia. Po to jie dar labiau įtempia savo jėgas ir, nežiūrint jokių gresiančių pavojų, gina Lietuvos kareivio garbę. Bet nelaimė. Šoviniai baigiasi. Jau nebeilgai teks gintis. Tačiau tikras karys nenusimena ir jis visur ir visada randa išeitį. Štai už jų diržų dar tebekabo rankinės granatos. Tuojaus visi griebia granatas ir jomis prasiskina sau kelią pro priešą apriestą grandinę. Visi laimingai prasiveržę grįžo prie savo kuopos, didvyriškai įrodė, kad narsių karių pasiryžimo niekas negali nugalėti. Visose čia minėtose kautynėse Nedzinskas aktingai dalyvavo.

Aptvarkius vieną frontą, 1. pėst. pulkas buvo perkeltas į Baisogalos rajoną. Naktį į lapkričio 22 d. bermontininkai iš šautuvų, kulkosvaidžių ir minosvaidžių smarkiai apšaudė mūsų dalinius. 3. kuopos kareiviai Pranas Nedzinskas su dar dviem eilinais buvo išsiųsti žvalgybon. Nors žvalgomajame plote siautė smarki kautynių ugnis, kiekviename žingsnyje grėsė mirties pavojus, tačiau tie narsuoliai nepabūgo. Per švilpiančias kulkas priėjo visai arti malūno, gerai išžvalgė priešą ir rezultatus pranešė kuopos vadui. Greit buvo pradėtas puolimas ir po stiprių kautynių akmeninį malūną mūsiškiai užėmė.

Išvijus bermontininkus iš Lietuvos, 1. pėst. pulkas buvo perkeltas į Alytų. Alytuje Nedzinską paskyrė pulko bibliotekininku. Prasidėjus kautynėms su lenkais, iš bibliotekininko pareigų pasitraukė ir savanoriu išvyko į frontą. Su lenkais teko kautis ties Varėna, Valkininkais, Eišiškėmis ir Trakais. Už pasižymėjimus kautynėse apdovanotas Vyčio kryžiumi.

Aprimus šūviams, gabesnieji vyrai buvo renkami į mokomąją kuopą. Jų tarpan pakliuvo ir Nedzinskas. Baigus tą kuopą, Nedzinskas buvo pakeltas į jaun. puskarininkio laipsnį. Iš kariuomenės paleistas 1921 m. gruodžio 19 d. **Vand. Junaitis**

Atsargos kary, nepamiršk „Kario“!

Atsisveikinęs karių šeimą, nebesiskirk su savo geriausiu ir ištikimiausiu bičiuliu — „KARIU“. Juk jis tave iš pirmos jauno kareivio dienos mokė, auklėjo, ramino, guodė ir linksmo. Jis tavęs neapleido ir per visą karinės tarnybos metą. Jis pamilo tave, tu — jį. Jūs buvote tikrieji bičiuliai! Tad, ar tu begali skirtis su „KARIU“, išvažiuodamas atsargon? Ne! „KARYS“ ir toliau liks tavo ištikimiausiu ir geriausiu draugu, mokytoju ir auklėtoju. Jis tave stiprins sunkiomis gyvenimo valandomis ir visada bei visur duos tikrų patarimų ir nurodymų, kaip išlikti geru atsargos kariu ir susipratusiu piliečiu. Tad išvykdamas namo būtinai išsirašyk „KARI“! Tatai tavo taip pat garbinga ir būtina pareiga. Manau, kad su juo tikrai niekad nebesiskirsi.

Kiekvieno atsarginio garbės pareiga kasmet surasti nors po vieną naują „KARIO“ prenumeratorių!

Tatai atlikti visai nesunku, tik reikia gerų norų ir tvirtos valios.

GAUTA NAUJOS „KARIO“ PRENUMERATOS

Iš psk. Butėno — 9 pren., vrš. Baniulio — 66 pren., j. psk. Alt. Aganausko — 18 pren., j. psk. Br. Dryžos — 5 pren., psk. Leščinsko — 3 pren., vrš. Bernoto — 15 pren., j. psk. St. Gedvilos — 4 pren., j. psk. E. Meilaus — 3 pren., j. psk. Česnulevičiaus — 6 pren., psk. Patašiaus — 53 pren., psk. Bajoriūno — 9 pren., kpt. Žemaičio — 11 pren., psk. Procutos — 12 pren., gr. J. Puškoriaus — 7 pren., kpt. Matulevičiaus — 16 pren., psk. Guobio — 8 pren., vrš. Paliulio — 29 pren., vrš. J. Šuopio — 16 pren.

Iš j. psk. Radžiaus — 30 pren., psk. Radžiūno — 4 pren., ats. ltn. J. Bazilevičiaus — 21 pren., j. psk. Ptašinsko — 3 pren., vrš. Ambrazevičiaus — 57 pren., j. ltn. Vaišnio — 17 pren.

NORVEGIJA

APIE KOVAS ŠIAURĖJE

Kalnai, besitęsą nuo pietinės Norvegijos tolyn visu ilgu šio šiaurės krašto plotu, padeda norvegams gerai vykdyti pasipriešinimą. Šie kalnai daugiausia niūrūs, akmeniniai masyvai, su įsispraudusiais tarp jų ežerais ir siauriomis upėmis. Maži takeliai dažnai leidžia pereiti tik pėstiesiems ar arkliams.

Tarp uolų norvegai įsirengia pasipriešinimo lizdus ir dažnai tik vieno ar kelių kulkosvaidžių ir šautuvų ugnimi gali laikytis prieš žymiai stipresnį priešą.

Dar daugiau. Norvegai dažnai surengia ir spąstus vokiečių kariuomenės dalims. Jie užminuoja siaurus kalnų takelius arba padeda sprogstamosios medžiagos plytas po atsikišusiomis uolomis.

Apie šį šiaurės kovos talkininką — dinamitą ir kitas sprogstamąsias medžiagas nemaža rašo švedų spauda, kuriai arčiausia yra kovos laukas.

Štai nuotykis. Pirmyn slinko motorizuota vokiečių dalis žvalgytis. Priešais skrido kalnų vieškeliu motociklistai, už jų toliau sunkvežimiai su pastatytais aukštytyn kulkosvaidžių vamzdžiais.

Motorų triukšmas nyko tuščiuose kalnynuose, kurių viršūnės blizgėjo po sniego kepurėmis.

Patrulius atidžiai dairėsi į visas puses, nes norvegai, kariaujant partizaniniais metodais, galėjo staiga pasirodyti ir padaryti didelių nuostolių.

Staiga milžiniškas sprogimas sudrebina kalnus.

Dulkių, parako dūmų ir akmens stupas staiga pakyla kalno šlaite. Baisus griaudimas nueina kalnų slėniais. Iš bedugnės atsisaukia šiurpus aidas, o tuo pačiu metu milžiniška akmens lavina pasileidžia žemyn.

Pasilėpę norvegų karių dalinys išsprogdino vieną kalno uolą, kuri staiga virsta žemyn į vieškelį.

Motociklistai lekia kaip vėjas, kad išspruktų iš tos triuškinančios letenos. Ir ginklas prieš akmenį čia persilpnas...

Uolos gabalai šokinėja ir trinasi. Vienas po kito baisiai susidaužo ir paskęsta begalinėje daugybėje kitų, kurie vis kyla iš viršaus. O tuo pačiu laiku pradeda iš savo slapto lizdo tarškėti ir norvegų kulkosvaidžiai...

NEPASKANDINAMAS LĒKTUVNEŠIS

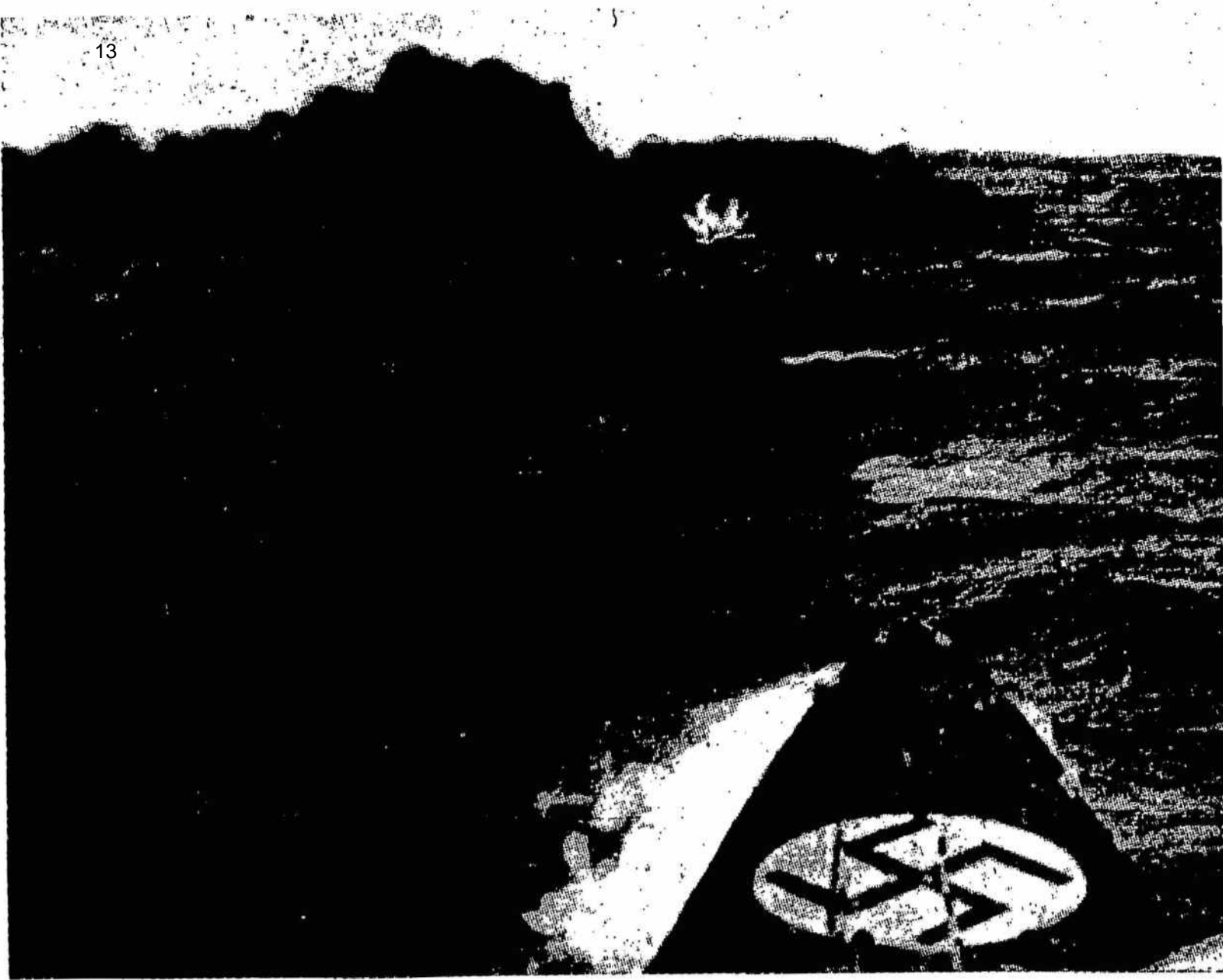
Anglai tuoj suprato, koks yra pavojus, kai vokiečiai įėjo į Norvegiją. Iš čia nuo Bergeno Anglija atsidūrė jiems oro keliu tik per 400 km, kai tuo tarpu anksčiau koks kelias nuo Helgolando pusės ir iš Sylto tęsėsi net 1000 ir daugiau kilometrų į vieną galą...

Italų spauda, vaizduodama šį žygį, pasakė:

Norvegija yra nepaskandinamas lėktuvnešis ir dabar jį įsigijo Vokietija.

Ir dėl to tuojau anglų karo vadovybė teisingai įvertino šį pavojų. Į Norvegiją buvo paleista stiprios aviacijos jėgos, o taip pat ir laivynas, kurie pirmoje eilėje puolė norvegų aerodromus, dabar užimtus vokiečių. Anglai nepagailėjo nei danų Aleborgo aerodromo.

U G N Y J E

Iš matomo karo laivo kliudytas, dega priešų naikintuvas, kurį dar lydi sviedinių sprogimai

Šiuo staigiu žygiu, kuriame dalyvavo nemažos oro pajėgos, anglai norėjo sunaikinti vokiečiams bent laikinai oro bazines, o tuo pačiu metu pradėjo Norvegijon kelti iš jūros desantus.

Čia nedaug aerodromų ir dėl to juose buvo visur nemaži vokiečių aviacijos daliniai. O tokie taikiniai puikūs aviacijai, nes lėktuvas ant žemės bejėgis.

Apie Stavangerio puolimą pasakoja anglų bombonešių lakūnai. Stavangeris — did. norvegų aerodromas pietinėje dalyje, iš kurio, dėl didelio jo ilgio, o taip pat dėl cementinių takų, gali kilti ir didieji bombonešiai su pilnu kroviniu. Ji puolė kelias dienas iš eilės lėktuvais, o taip pat šaudė iš didelio atstumo sunkiausio kalibro pabūklais karo laivai.

„Mes pasirodėme vidunaktyje. Buvo šviesi mėnesiena ir aerodromą labai gerai matėme.

Staigiai pasileidome žemyn, artėdami į aerodromo vidurį. Kai kur krašte blyksnelėjo pirmos bombos.

Metėme savo krovinį žemyn. Mašina staigiai šoktelėja, nes ji dabar nepalyginamai lengvesnė. Staiga didelės liepsnos nušviečia aerodromą. Atrodo, kad sprogo benzino tankai. Ugnis, išsiliejusi Stavangero aerodrome, mums leidžia puikiai nusivokti. Matyti, kaip mirgančioje šviesoje bėga vokiečių kareiviai.

Bombos sprogsta ir kitur. Vienoj ugnies saujoj pamatau lėktuvo vienetą. Patikė į stovintį!

Nusižeminam ir praeinam apšaudydami angarus, kuriuose taip pat kilęs gaisras. Šviesa mirga ir šokinėja aukštyn ir žemyn. Viskas puikiai matyti ir sekantieji mūsų draugai, kurie po penkių minučių čia pasirodys, ras dar puikesnių, šviesos padabintų taikinių.

Naktis atskiria mus nuo Stavangerio, kurioj gaisras plečiasi. Tik dabar sprogtą pavėlavusi granata, bet ir ji toli nuo mūsų...

AVIACIJA PRIEŠ LAIVYNĄ

Norvegijos pakrantėse vyksta atkaklios grumtynės tarp anglų laivyno ir vokiečių aviacijos.

Vokiečiai turi atsigabėnę į norvegų užimtus aerodromus savo garsiuosius smigimo bombonešius, kurie pasižymėjo ypač dideliu tikslumu Lenkijos kare.

Šie bombonešiai negali toli perskristi (kaip anksčiau, kai reikėjo skristi po 1500 kilometrų ir daugiau, siekiant Angliją iš senųjų vokiečių bazių). Tada buvo naudota daugiausia dviejų motorų lėktuvai.

Bet dabar pilnai pakanka ir vienmotorinių lėktuvų, kad jie pasitiktų anglų desantus nuo kranto. O tokių vienmotorinių lėktuvų vokiečiai daug turi. Ir be to, jie pigesni, kaip dvimotoriniai... Tad ir rizikuoti daugiau galima.

Balandžio 20 ir 21 d. anglai kėlė keliose vietose savo desantines dalis. Aviacija jas stengėsi pulti.

Į fjordus anglams įvažiuoti labai daug padėjo norvegų žvejai, kurie žino kiekvieną savo krašto kampelį.

Tuo tarpu vokiečiai tik savo oro kariuomene galėjo priešintis tai kariuomenei.

Atrodo, kad tai buvo žiaurios valandos visoje Norvegijos vakarinėje pakrantėje nuo Namsos ligi šiaurės salų prieš Narviko miestą.

Bombonešiai puolė ir ardė uostus, taikė į desanto transporto laivus, atakavo juos pridengiančius karo laivus.

Svaitydami 100, 150 ar net ir 400 kg bombas, lįsdami per priešlėktuvinės artilerijos ugnis, kaudamiesi su lėktuvais ore, lakūnai sprendė didele dalimi ir karo Norvegijoje ateitį.

Lėktuvai kilo iš įvairių vietų. Kai kurie jų naudojo vandens aerodromus (hidroplanai), kiti šiaurėje tupinėjo ant ledo, dar tretį iš žemyno.

Lėktuvais (didžiaisiais Ju 52, kurie taikos metu ėjo keleivinių lėktuvų pareigas) buvo gabenama paspirtis toliau esančioms dalims. Šiuos visą laiką medžiojo anglų lėktuvai, nes numušti tokį transporto lėktuvą reiškė ne tik jį išvesti iš rikiuotės, bet dar ir 20—30 žmonių, kurie skrido viduj.

Kovos šiaurėje smarkėja ir apie jas plačiau kita proga.

MOKYKLA IR KARIUOMENE

I SAULĖTĄ GYVENIMĄ

Visas žmogaus gyvenimas yra susijęs su nuolatiniu darbu. Tvarkingas, kūrybinis darbas pateisina žmogaus buvimą valstybėje ar tautoje, leidžia jam dalyvauti visuomenėje gerbtino piliečio teisėmis. Tinginiai ir kiti darbo dezertyrai visuomeniniame gyvenime ne tik nevertinami, bet kuo griežčiau dar pasmerkami. Su tokiais žmonėmis niekad rimtai nesiskaitoma, nes jie visų yra laikomi pajukos ar blogo pavyzdžio dalyku.

Patsai gamtos dėsnis reikalauja, kad žmogus nuolat, ir nuolat dirbtų. Pakanka tik gerai išsižiūrėti į tokį žmogų, kuris vengia darbo ir visą laiką tegyvena stumdymusi iš kampo į kampą. Liguistas yra toksai žmogus, amžinai kažko nepatenkintas, apsiblausęs. Jo veide nepastebėsi patraukiančio gyvastingumo, nuotaikos skaidrumo ar sveiko optimizmo. Žmogus be darbo, tarytum mašina be tepalo, greitai susensta, susitraukia, vadinasi, pats save prarandą. Svetimas pasidaro toksai žmogus visuomenei, tuščias, nereikalingas. Tokiu tad būdu pati prigimtis baudžia tą, kuris išsižada darbo, kuris pamiršta, kad žmogui teleidžiama nedirbti tik pirmaisiais ir paskutiniais savo gyvenimo metais — vaikystėje ir senatvėje.

Labai svarbų vaidmenį žmogaus gyvenime vaidina darbo sąvokos supratimas ir darbo rūšies pasirinkimas. Patsai darbas pas mus dar nėra tinkamai suprantamas. Esame nelemtai įpratę skirstyti darbą tam tikromis rūšimis ar spalvomis. Turime dvi skirtingas sąvokas — fizinio darbo ir protinio darbo. Protiniam darbui visur teikiama pagarba, o fiziniam darbui — savotiškas pažeminimas, noras nuo jo šalintis. Pagal šias darbo rūšis nejučiomis suskirstome į atitinkamas puses ir mūsų visuomenę. Vienai pusei atstovauja fizinį darbą dirbą, o kitai — protinio darbo darbininkai.

Pas mus darbas neturėtų būti skirstomas panašiomis kategorijomis. Turėtume taip persiauklėti, kad nuoširdžiai mokėtume gerbti bet kokį darbą, jei jis tik duoda realios naudos, jei tik sąžiningai ir garbingu būdu atliekamas. Iš istorijos žinome, kad mūsų protėviai daug sveikiau šalia kariavimo ar valstybės valdymo mėgo ir paprastą, fizinį darbą. Net kunigaikščiai ir tie nevengdavo taip vadinamo juodo darbo, kuris tekdavo jiems malonaus pasitenkinimo, raminančio poilsio. Tą gražų darbo supratimą vėliau sugadino nelemtosios unijos laikais lenkų ponai, kurie, vien iš savo dvarų pelno ir izdo pinigų gyvendami, žiūrėjo į bet kokį darbą su paniekinimu, o ką jau bekalbėti apie fizinį darbą, kurį jie laikė vien žemojo luomo prievole. Baudžiava šią nuomonę dar parėškino.

Sukūrę nepriklausomą savo valstybės gyvenimą, iš karto pasigedome kruopštaus visų dirbamo

darbo. Į kūrybinį darbą teko įtraukti kuo plačiausius gyventojų sluoksnius, nes viskas buvo sugriauta, sudaryta, o čia dar laukė visa eilė besikuriančios valstybės gyvenimui būtinų reikalavimų. Lietuvos gyventojai suprato momento svarbumą ir su didžiausiu uolumu visi bendromis jėgomis dėjosi prie bendrojo valstybės kūrimo darbo. Tad jei šiandien spėjome jau neblogai susitvarkyti, nuveikti visą eilę sunkumų ir sukurti daug gyvybinės reikšmės turinčių dalykų savo valstybėje, tai už visa tai turime būti dėkingi tam sparčiam darbui, kurio energingai ėmėsi nepriklausomo gyvenimo būvyje visi mūsų krašto gyventojai.

Tinkamai suprastas darbas nemažiau reikalingas šiais laikais, kada aplink mus vyksta kas kartas labiau besiplečiąs Europos karas, suardęs tiek kultūrinį, tiek ekonominį tautų bendradarbiavimą. Norėdami išlaikyti savo neutralumą, stengdamiesi kuo toliau būti nuo karo pavojų ir stengdamiesi kuo rūpestingiausiai vengti viso to, kas galėtų primesti mūsų neutralumui šėšėlį, privalome visą savo dėmesį nukreipti į savo krašto vidaus gyvenimą. Dabar mums tenka taip tvarkytis, kad kuo daugiausia galėtume sumobilizuoti darbo rankų, kurios be svetimųjų pagalbos gamintų mums visa tai, kas yra reikalinga normaliam tautos ūkio gyvavimui.

Dirbti šiandien privalome visi visiems. Kiekvienas savo turimą energiją turi sunaudoti produktinam darbui. Kas tik gerbia mūsų tautos gerovę, privalo imtis bet kokio darbo, nepaisydamas to darbo rūšies ar spalvų.

Todėl ir būsimųjų atostogų planuose, be poilsio, tebūnie laiko ir darbui, darbo pavyzdžiui.

J. Žukna

Rūpinamasi lietuvių atbėgėlių vaikučiais

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus centras gyvai rūpinasi lietuvių atbėgėlių vaikučiais. Pastaruoju metu, artinantis vasarai, lietuvių atbėgėlių centras savo atsišaukimuose kreipiasi į visuomenę, kviesdamas suteikti vasaros poilsio dabar gyvenantiems bendrabučiuose vaikučiams iš lietuviškųjų sričių, likusių už valstybės sienų.

Mat, Vilniuje DULR ir Raudonojo Kryžiaus globoje yra apie 286 mokyklinio amžiaus vaikučiai, kurių tėviškės randasi lietuviškose srityse, likusiose už Lietuvos valstybės sienų. Viskas yra padaryta ir daroma šiems vaikučiams sudaryti galimai geresnes išsilaikymo ir mokymosi sąlygas. Bloga yra tik tai, kad bendrabučių sąlygos jokia būdu negali atstoti tėvų namų židinių šilumos, kurios vaikučiai labai dažnai pasiilgsta ir tai, kad jie negali pailsėti savo gimtuose laukuose, pievose ir miškuose. Didžiausias globėjams rūpestis jiems suteikti galimumą pailsėti kaime ir pakvėpuoti mūsų Tėvynės laukų oru, pailsėti kitokiose, negu bendrabučių, sąlygose. Tokio poilsio šių vaikučių sveikatai būtų labai ir labai reikalinga. Bet ir kitu, grynai tautiniu atžvilgiu, auklėjant šias jaunąsias jėgas, būtų labai naudinga buvusiems okupacijoj vaikučiams parodyti nuveiktą laisvose sąlygose darbą ir buitį. Tačiau šiuo atžvilgiu jų globėjai liktų bejėgiais, jeigu nebūtų tikimasi jautrios, susipra-

Myliu žirgelį

Jonas Avižius

Myliu bėraį žirgelį.
Jis galvutę riečia, kelia.
Man užlipt ant jo sunku
be tėvelio pastangų.

Mano kojos trumpučiuokės
ir rankelės trumpos, striukos —
sunku žirgą suvaldyt
ir balnė išsilaikyt.

Greit žadu privyti broli
ir praaugti lauko žolę.
Man ne draugas bus gaidys,
nes aš būsiu jau karys.

Ir tegu tada žirgelis
kiek tik nori galvą kelia:
putos iš jo šnirplių kris,
kai įsės balnan karys!

Kauno V gimn. IV klasės mokiniai mokosi ginklą vartoti

KYBARTAI

Balandžio mėn. 13 d. mūsų gimnazijoje įvyko steigiamasis aviacijos būrelio susirinkimas. Būrelį globoja mokyt. St. Balsys. Valdybon išrinkta: A. Veselis (VIIb kl.), B. Mickevičius (VIb kl.), V. Aušrotas (VIIb kl.), Br. Kyga (VIb kl.) ir Br. Brazdys (IIIb kl.).
Fiatas

RASEINIAI

IV. 9 įvyko pirmasis aviomodelistų susirinkimas. V. Grybas (VII kl.) kalbėjo apie modelių dirbimą. Kas gerą modelį padarys, važiuos į stovyklą!.. Tam darbiui nuoširdžiai pritarė kar. reng. mokyt. ats. j. ltn. Račkauskas.

Taip pat žada būti konkursinis šaudymas.
Vėjas

JŪRŲ SKAUTAI

Kaip pernai, taip ir šiemet pirmieji ketina pradėti plaukiojimo sezoną. Vos pirmiems ledams išėjus, jau ruošiamasi nuleisti valtį ir pradėti vidaus buriavimą ir irklavimą. Kad tinkamiau supažindintų jūrų skautus su jūrininkyste, Kauno jūrų skautų tunto iniciatyva suruošti kursai jūrų skautų vadams. Kursams vadovauja jūrų pskt. V. Petukauskas. Kursai vyksta du kartu savaitėje, antradieniais

Prie automatinio pabūklo

Mūsų broliams linksma kariuomenėj

KAUNO AUKŠTESNIOSIOS TECHNİKOS MOKYKLA

(42) šaulių būrys jau persitvarkė į Aukštesniosios Technikos Mokyklos kuopą. Kuopos vadovybė paskirta ši: kuopos vadas — dim. kpt. P. Šernas, padėjėjai — inž. ats. kpt. Petraitis ir inž. ats. kpt. J. Gabrys, būrio vadai: I-būrio — ats. ltn. A. Naujokas, II-būrio — ats. j. ltn. L. Baltrūnas ir III-būrio (rėmėjų) — A. Norvaiša. Aukštesniosios Technikos Mokyklos šauliai jau pradėjo aštuntuosius savo gyvo veikimo metus. Tai pirmas toks gausus moksleivių šaulių dalinys Lietuvoje.
R. Ksp.

tusios lietuviškos visuomenės dalies paramos. Išlaikyti porą trejetą vasaros mėnesių vaikų stambesniai ūkininkai arba aukštesnio valdininko šeimai, nesusidarytų jokių sunkumų, bet užtat vaikučiui toks poilsis gali palikti išpūdzio ir reikšmės visam gyvenimui.

Todėl norintieji suteikti už sienų likusių lietuviškų sričių vaikučiams vasaros poilsio, jau dabar kviečiami pranešti Vilniuje, Lietuvių Atbėgėlių Centrai, Ukmergės 6 nr., kiekvienu laiku, asmeniškai, raštu arba telefonu 24-14 ir Kaune, Poniai Mačiokienei, Vaižganto g. 20 nr., telef. 23749, tarp 14 ir 15 val. Kartu galima pranešti pageidavimą, kokio amžiaus ir kokios klasės vaikų norėtų pas save viešnagėn priimti.

Karininkų šeimų moterų draugija „Birutė“ šiam kilniam tikslui daug nusipelnė, pakviesdama vaikučius Kalėdų ir Velykų šventėms.

Ryšininkas

P. Petrukaitis

Ryšininkas greitakojis
Neša žinią per laukus.
Vejasi jį šimts pavojų,
Tyko milžinas baisus.

Bet jis savo žinią neša,
Neša drąsiai per laukus,
Užu laisvą savo kraštą,
Už laisvus tėvų namus.

Milžinai visi sustyro —
Nebaisu jam milžinų, —
Ryšininkas tvirtas vyras,
Jam pavojų nebaisu.

ir penktadieniais 17 val. IV Kauno pradžios mokykloje (Nemuno g. 12).

MOKINIŲ STOVYKLOSE

Švietimo m-jos ruošiamų gimnazijų septintųjų klasių mokinių stovyklos programa, kaip teko patirti, šiemet bus kiek pakeista. Ji bus papildyta, įvedant fizinį darbą. Taigi be kūno kultūros, karinio parengimo, „septintokai“ dar turės kiek fiziniai padirbėti, patalkininkauti ūkininkams bei darbininkams. Numatoma, kad septintųjų klasių mokinių — berniukų stovykla šiemet bus Vilniaus srityje. Kur stovykla ir ką dirbs septintųjų klasių mergaitės — dar nenumatyta.

PASVALYS

Pasvalio šauliai tarybon išrinko: Pr. Grinskį (VIII kl.), Joną Povilionį (VIII kl.), Vytautą Nistelį (VIII kl.), Joną Linkonį (VII kl.) ir Aleksą Vaičeliūną (VI kl.). Buvo surengę propagandinį susirinkimą, VI. Pūtvio minėjimą ir kt.
- vn -

KARIUOMENĖS GYVENIMAS

KARININKŲ PERMAINOS. Plk. ltn. Jonas Šližys paskirtas Krašto Apsaugos Ministerijos juriskonsultu.

Respublikos Prezidento aktu adm. mjr. Aleks. Gališauskas paleistas į atsargą su teise dėvėti karinę uniformą. Kpt. Kazys Jasėnas pakeltas į mjr. laipsnį ir paleistas į atsargą su teise dėvėti karinę uniformą. Taip pat paleistas į atsargą ltn. Vytautas Švelnys.

Ats. ltn. Vladas Literskis priimtas į tikrąją karą tarnybą.

ATVYKO GEN. ŠT. PLK. GRINIUS. Lietuvos karo atstovas Vokietijai gen. št. plk. Grinius buvo atvykęs tarnybos reikalais iš Berlyno į Kauną.

ATVYKO PLK. MEŠKAUSKAS. Lietuvos karo atstovas Pabaltijo valstybėms, kuris reziduoja Rygoje, gen. št. plk. Meškauskas tarnybos reikalais buvo atvykęs į Kauną.

ATVYKO ANGLIJOS IR PRANCŪZIJOS KARO ATSTOVAI. Šiomis dienomis tarnybos reikalais iš Rygos į Kauną buvo atvykę Anglijos karo atstovas Pabaltijo valstybėms plk. ltn. Vall ir Prancūzijos — plk. ltn. Hoppenotas.

NAUJAS VOKIETIJOS JŪRŲ ATTACHE PADĖJĖJAS LIETUVAI. Vokietijos vyriausybė paskyrė naują jūrų attache padėjėją Lietuvai jūrų kapitoną (korvettenkapitän) Alexandrą Cellarių su nuolatine rezidencijos vieta Taline.

1940. IV. 15 d. Vokietijos jūrų attache contr-admirolas (contre-amiral) von Bonin su savo naujuoju padėjėju korvettenkapitän Cellarių atvyko į Kauną pristatyti savo padėjėją mūsų kariuomenės vadovybei.

Admirolas von Bonin savo padėjėją pristatė: krašto apsaugos ministrui, kariuomenės vadui, Kariuomenės Štabo viršininkui, Kariuomenės Št. II skyr. viršininkui.

Admirolas von Bonin šia proga Metropolijoje suruošė pusryčius, į kuriuos pakvietė ir mūsų kariuomenės vadovybę.

IŠVYKO VENGRIJOS KARO ATSTOVAS LIETUVAI. Vengrijos karo atstovas SSSR, Pabaltijo valstybėms ir Lietuvai pulkininkas dr. Laszlo Deseo, kuris nuolat rezidavo Maskvoje, savo vyriausybės atšauktas iš einamų pareigų.

Balandžio 23 d. plk. dr. Deseo atvyko iš Maskvos į Kauną padaryti mūsų kariuomenės vadovybei atsisveikinimo vizitus.

Padarė atsisveikinimo vizitus: krašto apsaugos ministrui, kariuomenės vadui, Kariuomenės Štabo viršininkui, Kariuomenės Št. II skyr. viršininkui.

Valstybės Prezidento aktu plk. Deseo už nuopelnus Lietuvai apdovanotas D. L. K. Gedimino III laipsnio ordinu.

Tuo pačiu ordino laipsniu apdovanotas ir išvykusių Estijos karo atstovas Lietuvai plk. ltn. Mollin.

PRIEŠLĒKTUVINĖS APSAUGOS RINKTINĖ. Balandžio 20 d. puskarininkių ramovės valdyba iškilmingai iškabino ramovės salėje j. psk. Juozaičio meniškai padarytą klausimų dėžutę ir vitrinėlę.

Balandžio 19—20 d. organizuotai apilankė Valstybės Saugumo Departamento suruoštą Darbo Rūmuose naminės degtinės žalai pavaizduoti parodą.

Priešlėktuvininkas

AUKA KARIUOMENĖS BIBLIOTEKOMS. Žemės ūkio Ministerija, minėdama savo gyvavimo ir darbo dvidešimtmetį, šiai sukakčiai paminėti išleido didelį metraštį. Metraštis gražiai iliustruotas, didelio formato, per 400 pusl. Šiomis dienomis Žemės ūkio Ministerija šio savo metraščio 70 egz. padovanojo kariuomenės bibliotekoms.

ŠIAULIAI. Balandžio 14 d. šaulių namuose įvyko visuotinis Šiaulių šaulių ir įgulos sporto klubo „Sakalo“ narių susirinkimas. Paskiausiai „Sakalui“ pirmininkauja kpt. Grinius; pirmininko pavaduotojas — šaul. Barcevičius, sekretorius vrš. Griškevičius, izdininkas šaul. Lazdauskas ir ūkvedis — šaul. Bajoras. Sekcijų vadovai šie: futbolo — ltn. Orbakas, krepšinio — j. ltn. Binderis, lengv. atletikos — kpt. Švarplaitis, teniso — šaul. Kačanauskas, sunk. atletikos — šaul. Kavaliauskas, šachmatų — šaul. Narkevičius, motociklistų — šaul. Korsakas, šaudymo — ltn. Vykintas ir moterų vadovė — šaulė Navaitienė.

Susirinkimo dalyviai, įvertindami didelius klubui nuopelnus ir jam suteiktas paramas, pėst. pulko vadą plk. Butkūną ir buvusį to klubo įsteigėją ats. kpt. Kurpių išrinko garbės nariais.

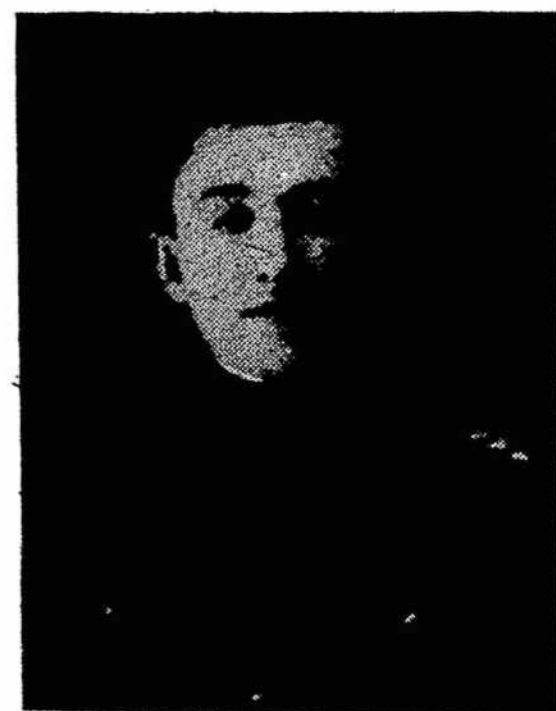
Vrš. L. Griškevičius

SARVUOČIŲ RINKTINĖ. Balandžio 14 d. kpt. Zienius laikė paskaitą apie tautos atgijimo patriarchą Dr. J. Basanavičių. Rinktines karius labai sudomino kank-

lių muzika. Kankles įsigijo j. kar. Saračinskas, kuris atliekamu laiku paskambina įvairių dainelių ir šokių.

J. psk. Balys Brazdžionis

IŠEJO Į ATSARGĄ PSK. D. LASYS. Balandžio 16 d. išėjo į atsargą P. L. P. Karo Mokyklos liktinis puskarininkis Danielius Lasys, kariuomenėje ištarnavęs apie 12 metų. Psk. Lasys gimė 1907 m. birželio 4 d. Antaliešių kaime, Aluntos vl., Utenos aps., gausingoje mažžemio ūkininko šeimoje. Pradžios mokyklą baigė Aluntoje ir leisti mokytis toliau tėvai nepajėgė, nors jis turėjo stačiai ne-

Psk. D. Lasys

paprastų gabumų, kurie jau pasireiškė lankant jam pradžios mokyklą. Mokytojai jam pranašavo gražią ateitį, bet, deja, neturtas neleido ką nors gyvenime siekti.

1928 m. gegužės 20 d. psk. Lasys šaukiamas atlikti karinę prievolę ir atvyko į 2. pėst. pulką. Čia buvo paskirtas sanitarijos puskarininkių mokyklon. Baigęs san. psk. mokyklą 1929 m. vasario 1 d., buvo pakeltas į san. jaunesnio puskarininkio laipsnį ir tolimesnei tarnybai perkeltas į 5. pėst. pulką. Atlikęs karinę prievolę, 1929 m. lapkričio 17 d., kaip gabus ir sumanus puskarininkis, paliktas pulke liktiniu ir paskirtas ūkvaizdžiu. 1930 m. birželio 28 d. pakeltas į puskarininkio laipsnį. 1932 m. balandžio 1 d. perėjo tarnauti P. L. P. Karo Mokyklon ir buvo paskirtas 1. aspirantų kuopos ūkvaizdžiu. Tas pareigas ėjo iki išėjimo į atsargą. 1939 ir šiemis metams buvo šrinktas likt. puskarininkių ramovės valdybon.

Tarnaudamas kariuomenėje, psk. Lasys suprato, kad dabar pats tinkamiausias laikas siekti mokslo, nuo kurio anksčiau teko atsisakyti. Energingai ėmėsi darbo. Atvyko kariuomenėn vos baigęs pradžios mokyklą. Be niekieno pagalbos, išnaudodamas kiekvieną laisvą valandėlę, 1934 m. išlaikė egzaminus iš karto net į 5 klasę. (Suaugusių „Pavasario“

Skundų apklausinėjimas apžiūros metu Višniaus įguloje. Balčiūno nuotr.

gimnazijon). Būdamas labai darbštus ir gabus, 1938 m. pavasarį gimnaziją baigė.

Bet mokslas jį traukė toliau ir tais pačiais metais jis stojo Vytauto Didžiojo Universitetan. Studijuoti pasirinko ekonomijos mokslus. Baigus du kursus ir teisių fakulteto ekonomijos skyrių iškelus į Vilnių, psk. Lasys buvo priverstas mokslą nutraukti, bet jau įpusėjusių savo studijų užmesti nė nemanė. Nuo š. m. balandžio 16 d. gavo tarnybą Vilniuje. Vėl atsirado galimybė tęsti studijas.

Psk. Lasys buvo apdovanotas D. L. K. Gedimino ordino III laipsnio medaliu.

J. Leonavičius

1. INŽINERIJOS BATALIONIO kariai balandžio 14 d. kariuomenės radijo pusvalandyje suvaidino psk. Bučio radijo vaizdelį „Mes su pavasariu“. Vaizdelį daugiausia atliko jauni kareiviai, kandidatai į mokomą kuopą. Chorą ir muzikalinę dalį paruošė ir vadovavo psk. Mikalauskas. Režisavo Valstybės Teatro artistas p. Čaikauskas.

Be pačios vaidybos, galima gražiai atsiliiepti ir apie jaunųjų kareivių chorą, kuris, vos prieš mėnesį sudarytas, gražiai keturiais balsais padainavo keletą dainų.

Psk. Zemaitis

KUPIŠKIO ĮGULA. Balandžio 14 d. karių salėje pavasarininkai vaidino iš senovės lietuvių gyvenimo „Kryžius ant Perkūno aukuro“. Buvo vaidinama net kelis kartus iš eilės. Nors buvo purvas ir šlapia, bet publikos prisirinko gana daug. Buvo pilna didžiulė salė. Griežė vietos šaulių dūdų orkestras. Vakaro pelnas buvo skiriamas karių bibliotekos naudai.

J. psk. Vl. Cemnickas

AUTO RINKTINĖ. Balandžio 16 d. auto rinktinės liktinis puskarininkis Jonas Juospaitis išėjo į atsargą. Jis mokėsi Panevėžio valstybinėje gimnazijoje ir baigė 5 klases. 1932 m. rudenį buvo pašauktas atlikti karinę prievolę ir paskirtas į auto rinktinę. Auto rinktinėje baigė mokomosios kuopos auto klasę ir įgijo karo šoferio vardą ir teisę puskarininkio laipsniui įgyti. Baigus mokomąją kuopą, buvo paskirtas į kadra šoferio-instruktoriaus pareigoms.

Atlikęs karinę prievolę, 1934. IV. 20 buvo priimtas toje pačioje rinktinėje liktiniu jaunesniu puskarininkiu ir paskirtas į štabo technikos skyrių raštininku. 1937 m. kovo 1 d. pakeltas į puskarininkio laipsnį. Tame pačiame skyriuje dirbo iki paleidimo į atsargą. Išėjęs į atsargą, stojo į policijos tarnybą vachmistru.

Auto rinktinės ūkio būrio kariai, būrininko psk. Česnulis paskatinti, nupirko radijo priimtuvą. Radijui pirkti savo noru aukojo: puskarininkiai po 10 litų, grandiniai ir eiliniai po 5 litus.

Sis radijo priimtuvas bendram naudojimui pastatytas kareivinėse ir laikomas būrio nuosavybe.

E. B.

3. DRAGŪNŲ GELEŽINIO VILKO PULKAS. Balandžio 19 d. paleidžiamies iš pulko karius padaryta ekskursija į žymesnes Vilniaus miesto vietas. Pulke paruošiami dainavimo instruktoriai, kurie savo daliniuose mokys kareivius dainų. Instruktorius moko muzikas p. Šinius.

Psk. Garliauskas

Ginklų valymas skyrininkui dalyvaujant

Psk. Gedvilos nuotr.

9. PĖST. L. K. VYTENIO PULKAS. Balandžio 19 d. pulko karius buvo demonstruojama Vilniaus Geležinio Fondo kultūrinė filma žygis į Vilnių. Filmos demonstravimo metu paaiškinimus davė V. G. F. atstovas.

Balandžio 20 d. Marijampolės šaulių teatras suvaidino vietos karius Valstybės Teatro art. V. Dineikos režisuotą P. Vaičiūno 5 v. komediją „Naujieji Žmonės“.

Psk. Striupaitis

MARIJAMPOLĖS ĮGULA. Balandžio 13 d. Marijampolės Darbo Teatras vaidino karius P. Vaičiūno 3 veiksmų dramą „Sudrumstoji ramybė“. Tai jau nebe pirmas M. D. T. pasirodymas įgulos karius.

Artimiausiu laiku pažadėta suvaidinti karius keletą veikalų iš Valstybės Teatro repertuaro. Be to, čia yra tradicinis paprotys daliniams paeiliui ruošti savybės pasirodymus scenoje. Šiais mėtais pirmą tokį pasirodymą, padedant lkt. puskarininkių žmonoms, ruošia ryšių kuopa.

2. ULONŲ L. D. K. BIRUTĖS PULKAS. Ligi šiol pulke nebuvo tinkamos skaityklos, kur kariai galėtų praleisti atliekamą laiką. Dabar šis reikalas jau sutvarkytas. Skaitykla galės naudotis ne tik kariai, bet ir jų giminės bei pažįstami, atvykę į pulką aplankyti saviškių. Mažamoksliams karius duodamos pamokos.

J-gis P-la

3. ART. PULKAS. Balandžio 19 d. buvo surengta 1. baterijos jaunų kareivių ekskursija į Darbo Rūmus Kaune. Jauniems kareiviams buvo vaizdžiai parodytas alkoholio kenksmingumas žmogaus organizmui ir socialiniam gyvenimui.

Kitą dieną šią parodą aplankė 7. baterijos kariai.

J. k. Č. Kriaučiūnas

VAIDOTĖNŲ PULKAS. Balandžio 16, 17 ir 19 d. 8. pėst. pulko į atsargą paleidžiamies karius buvo surengta didelė ekskursija. Ekskursininkai buvo padalyti į dvi grupes. Ekskursija aplankė įdomesnes bei žymesnes miesto vietas, fabrikus bei įmones

8. pėst. pulko į atsargą paleidžiami kariai vieni iš kitų nusirašo į sąsiuvinis

patriotines ir gražias karines ar pačių karių sukurtas dainas. Reikia pabrėžti mallonų dalyką, kad kariai, išvažiuodami į atsargą, padarė griežtą „cenzūrą“ savo sąsiuvinuose visokioms miesčioniškoms dainoms ir jas panaikino. Beveik visi į atsargą paleidžiami vaidotėnai žada stoti į šaulių eiles.

J. psk. M. Žvirblis

SPEKTAKLIAI ATSARGOS KARIAMS.

Balandžio 23 ir 24 dienomis Kauno įgulos atsargon paleidžiamies karius buvo surengti nemokami Valst. Teatro spektakliai. Buvo vaidinama A. Vienuolio-Žukausko istorinė drama „1831 Metai“.

TELŠIŲ ĮGULA. Balandžio 13 d. vrš. Šapalo iniciatyva surengtas Telšių V. V. V. gimnazijos salėje vakaras. Programa atlikta vien 5. kuopos karių jėgomis. Suvaidinta 1 v. drama „Už vėliavą“ ir 1 v. komedija „Aš numiriau“. Vaidinimas pavyko gerai. Vaidinimui pasibaigus šėkė pėst. pulko dūdų orkestro koncertas. Po to, karių „Linksmieji broliai“ pasirodė jų pačių sukurtais gražiais kupletais ir žygio dainomis. Ta pati programa balandžio 14 d. buvo atlikta Telšių įgulos karius, V. V. V. gimnazijos moksleiviams ir amatų mokyklos mokiniams nemokamai.

Kadangi šis karių vakaras Telšiuose pirmas, tai visuomenės susidomėjimas buvo didelis: prisirinko pilna erdvi gimnazijos salė. Vakaras visuomenei paliko labai gerą įspūdį. Vakaro pelnas paskirtas radijo aparatui įsigyti (5. kuopai).

Laumė Povilas

RADVILIŠKIO ĮGULA. Balandžio 14 d. ltn. Sprindys, kuris buvo komandiruotas į Latviją stažui atlikti, puskarininkių ramovėje įgulos puskarininkiams, jų kandidatams ir civ. tarnautojams skaitė įdomią paskaitą apie Latviją ir jos kariuomenę.

J. G-tas

RASEIŲ ĮGULA. Balandžio 12 d. įgulos karius nemokamai pademonstruota filma iš užsienio ugniagesių gyvenimo. Kpt. Petruškevičius savo paskaitoje apibūdino ugniagesių reikšmę karo ir taikos metu ir skatino visus, ypač į atsargą išvykstančius karius, propaguoti ugnia-

Pulką atsisveikinant

gesybės idėją civiliniame gyvenime. Taip pat davė nurodymų, kaip kaimuose patiemis pasidaryti paprasčiausias nuo ugnies apsaugojimo priemones. **Vladas**

1. PĖST. D. L. K. GEDIMINO PULKAS. Paskiausiai atlietuvino pavardes šie kariai: ltn. A. Jankevičius į pavardę — Jankus; j. ltn. J. K. Račinskas — į Račys, j. ltn. J. Kučinskas — į Kučaitis; vrš. Vadišius — į Vadišius, j. psk. Papuška — į Ginaitis; eil. Aleksas Lavinskas — į Radvila.

Pulko rajonui pagražinti sudaryta komisija: ltn. Jackūnas, ltn. Vidžiūnas ir vrš. Jokubaitis.

Paleidžiamieji į atsargą kareiviai, kad geriau pažintų Vilniaus miestą ir jo apylinkes, daro ekskursijas į Gedimino ir Trijų Kryžių kalnus, šv. Petro ir Povilo, šv. Mikalojaus bažnyčias, Katedrą, radiofoną, Lietuvių Mokslo Dr-jos muziejų ir kitas įdomesnes ir lietuviams brangesnes vietas. Tikslas — visiems atsarginiams gerai pažinti Vilnių.

Psk. A. Umbrasas

VARNIŲ ĮGULOJE paskutinių laiku tarnauja du muzikai, prieš karo tarnybą buvę vargonininkais, t. y. psk. Beniulis Stasys ir san. jaun. psk. Ūbartas Feliksas. Jie yra pasidalinę įgulos karių į dvi grupes ir per trumpą laiką išmokė po keletą gražių ir patriotinių dainų. Vakalais per pasivaikščiavimą po miestelių karių lydi didžiausi varniškių būriai. Iš toliau atvykę piliečiai negali atsigerėti karių gražiomis sutartinėmis.

San. psk. M. Grinius

VAKARAS KARO MOKYKLOJE. Balandžio 20 d. III kurso kariūnai surengė pirmą pavasarinį pasilinksminimą vakarą. Vakaro programa buvo pradėta kar. psk. Kaulinio įsakymu „Batalionas linksminantis ir sąlytį sudarant“. Kar. psk. Paransevičius paskaitė nuotaikingą novelę iš kariūnų gyvenimo „Dvi dienos“. Kar. psk. Garsys publiką žavėjo savo eilėraščiais: „Išjojant“ ir „Susipažinus“. Kar. j. psk. Baltutis eiliuotai papasakojo „Apie gandonešius“, o kar. j. psk. Smailys svečius linksmai nuteikė feljetonu „Sferos“.

Baigiant vakaro programą, scenoje pasirodė trečiakursių penketukas, kar. psk. Danieliaus vadamas. Jis svečius linksmai nuteikė, padainuodamas keletą kariūniškų pavasariškų kupletų.

— Balandžio 21 d. mokyklos sporto salėje įvyko draugiškos stalo teniso rungtynės tarp Karo Mokyklos ir Kauno „Aušros“ berniukų gimnazijos. Rungty-

nes laimėjo Karo Mokyklos ekipa, nugalėjusi „Aušrą“ 6:1.

— Balandžio 18 d. Karo Mokyklos stadione įvyko šiemet pirmosios draugiškos futbolo rungtynės tarp Karo Mokyklos komandos ir 2. p. pulko. Karo Mokyklos futbolo komanda lengvai įveikė 2. p. pulką 5:1. **J. N.**

ŠAULIŲ GYVENIMAS

MIRĖ SAVANORIS KŪRĖJAS ŠAULYS. Balandžio 8 d. Vainuto šaulių būrys laidojo vienintelį vainutiškį savanorį kūrėją, kuris gyveno Vainuto apylinkės ribose, šaulį Kazį Brokorių.

A. a. Kazys Brokorius vienas pirmųjų vainutiškių stojo savanoriu ir Giedraičių kautynėse pateko į lenkų nelaisvę. Po nesėkmingų lenkams kautynių, su juo paimtus visus belaisvius lenkai sušaudė. Sušaudė ir velionį. Bekasant, duobėj buvo pastebėta, kad velionis dar gyvas. Tada buvo nugabentas ligoninėn. Nors ir persautas, bet stipraus organizmo dėka velionis pagijo. Bet buvusioje žaizdoje vėžys susisuko lizdą ir nuvarė velionį į kapus. Velionis buvo geras ir sąmoningas ūkininkas.

Vainuto šaulių būrys, kaip pridera, šaulį ir savanorį kūrėją palydėjo amžino poilsio vieton su šauliškėmis iškilmėmis. **Šaulys**

VILNIAUS ŠAULIAI. Balandžio 14 d. Vilniaus miesto pradžios mokykloje buvo koncertas. Koncertavo Kauno Vl. Putvinskio šaulių būrio moterys. Mokiniai padeklamavo eilėraščių. Pažymėtina, kad tai lenkiškiausia Vilniaus miesto mokykla.

Balandžio 13 d. įvyko Vilniaus šaulių būrių ir tarybų visuotinis susirinkimas. Į tą susirinkimą atvyko ir Šaulių Sąjungos vadovas plk. Saladžius, kuris susirinkime pasakė kalbą. Po kalbos kai kurių būrių vadai padarė pranešimus apie savo būrių veikimą.

Motery šaulių vakaras Vilniaus Karininkų Ramovėje įvyko balandžio 13 d. Programoj dalyvavo: Valst. Operos solistė Vincė-Jonuškaitė-Zaunienė ir Valst. Dramos artistė p. O. Rymaitė. Be to, programoje pasirodė Kauno rinktinės šaulių moterų choras ir Vilniaus rinktinės šaulių vyrų choras ir stygų orkestras. **M.**

ŠIAULIAI

IV. 11. 69-šaulių moksleivių kuopos 3 būrio, 3 ir 4 skyrius atliko pratimus su šautuvais. Pratimams vadovavo V. Ivanauskas. Baigdamas kuopininkas priminė sveikinimąsi gatvėje ir už netinkamą pasisveikinimą pažadėjo duoti „malonumo“ (pastovėti su šautuvu). **Zul.**

BŪRIO SEKLYČIAI PAPUOŠTI Lukiškių (Vilniaus r.) šauliai suaukojo 212 litų. Seklyčia bus papuošta mūsų tautos vyrų paveikslais. — Veikia būrio choras, vedamas šaulio kun. Skirkevičiaus.

PABRADĖJE (Vilniaus r.) įsisteigė Priverčiamojo Darbo Įstaigos tarnautojų šaulių būrys.

ZEMĖS ŪKIO M-JOS ŠAULIŲ KUOPA balandžio 19 d. susirinkimu baigė šaulinį žiemos darbą ir išsiskirstė po provinciją. Kuopą sudaro matininkai, kultūrtechnikai, miškininkai ir kt., kurie tarnybinius vasaros darbus atlieka provincijoje. Į susirinkimą apsilankė Šaulių

S-gos vadovas plk. Pr. Saladžius. Keturiolikai geriausiai šaudžusių šaulių įteikta ženklas „Geram šauliui“. Pirmąsias vietas laimėjo šauliai A. Ukinickas, A. Kaškauskas ir J. Adomėnas.

PAKALNIŲ (UTENOS R.) BŪRIO ŠAULIAI, pasinaudodami pigiuoju knygų mėnesiu, įsigijo vertingų knygų.

RAITININKŲ SKYRIUS suorganizuotas prie Kražių (Raseinių r.) šaulių būrio. Skyriaus vadovas š. gr. M. Venclauskas.

RASEINIŲ ŠAULIŲ RAITININKŲ BŪRĮ balandžio 7 d. aplankė rinktinės vadovas plk. Liormonas ir šauliams įteikė kardus, pasakydamas kalbą. Apskr. v-kas šaulys Rozmanas papasakojo savo išpuodžius iš buv. Lenkijos tvarkymo Vilniaus krašte.

UGNIAGESIŲ KURSUS, surengtus Raseiniuose L. U. O. S-gos, lankė 78 šauliai, kurie prie dalinių suorganizuos ugniagesių komandas bei skyrius.

KAUNO „AUŠROS“ BERN. G-JOS ŠAULIAI MOKSLEIVIAI balandžio 18 d. aplankė husarų pulką. Apžiūrėjo kareivines, arklides, ginklus, susipažino su karių gyvenimu, šaudė iš sunkiojo kulksvaizdžio.

KAIŠIADORIŲ ŠAULIAMS MOKSLEIVIAMIS g-jos insp. L. Nastopka pradėjo paskaitų ciklą. Balandžio 15 d. skaitė „Kari ir jų priežastys“.

RAŠYTOJA SOFIJA ČIURLIONIENĖ Šaulių moterims šaulėms balandžio 14 d. skaitė paskaitą apie kultūringos moters reikšmę tautai. Prelegentei įteikta gėlių.

RINKTINIŲ ŠVIETIMO VADOVŲ SUSIRINKIMAS įvyko balandžio 21 d. Šaulių S-gos štabe. Aptarti Šaulių S-gos kultūrinės veiklos klausimai.

S P O R T A S

LIETUVOS BOKSO IR SUNKUMŲ KILNOJIMO PIRMENYBĖS. Balandžio 20—21 d. Kaune buvo pravestos Lietuvos bokso ir sunkumų kilnojimo pirmenybės. Pirmenybėmis susidomėjimas buvo didelis, žiūrovų atsilankė pirmąją rungtynių dieną apie 1.500, o antrąją — apie 3.000. Šios pirmenybės buvo gausios ir dalyviais, nes boksininkų šeimą labai padidino Vilniaus boksininkai, kurie pirmenybėse labai gražiai pasirodė. 1940 m. bokso meisteriai liko: **musės sv.** Guvičius (Vilniaus Makabi), įveikęs techniniu nokautu Krasauską (Šaulių Darbo Sportas), **gaidžio sv.** Lendzinas (Vilniaus LFLS), taškais įveikęs Šneidmaną (V. Makabi); **plunksnos sv.** Ruseckas (V. LFLS), taškais įveikęs Sandlerį (Kauno Makabi); **lengvo sv.** Segalis (V. Makabi), taškais įveikęs Sazanovą (V. LFLS); **pusvidutinio sv.** Barauskas be kovos, nes sužeistas pusfinalyje Demskis negalėjo stoti į ringą; **vidutinio sv.** Jolkas (K. Makabi), taškais įveikė Untoną (V. LFLS); **pussunkio sv.** Selventas (K. LFLS), taškais įveikęs Poliakovą (V. LFLS); **sunkaus sv.** Zaboras (V. LFLS) be kovos, nes finale neturėjo priešininko.

Sunkumų kilnojimo nugalėtojais liko: **plunksnos sv.** Kemeraitis (Marijampolės Darbo Sportas) trimis veiksmiais pasiekė 222,5 kg (spaudimas 65, rovimas 67,5 ir stūmimas 90); **lengvo sv.** Vilčinskis (K. GŠKovas) — 262,5 kg (80 + 77,5 + 105); **vidutinio sv.** Penčyla (Marijampolės Dar-

bo Sportas) — 282,5 kg (82,5 + 90 + 110); **pussunkio sv.** Balčius (K. LFLS) — 270 kg (87,5 + 77,5 + 105); **sunkaus sv.** Smilgevičius (Šiaulių Sakalas) — 307,5 kg (92,5 + 95 + 120). Po rungtynių nugalėtojams buvo išduotos asmeninės dovanos.

DVIRAČIŲ LENKTYNĖS. Balandžio 21 d. buvo įvykdytos dviračių sezono atidarymo rungtynės Kaunas — Jonava — Kaunas. Lenktyne dalyvavo A ir B kl. dviratininkai. A kl. pirmąją vietą laimėjo Ten'ziagolskis (Fredos JSO), sukoręs per 1:57:20 val. B klasėje pirmuoju Širvaitis (ŠMSK) per 2:22:42 val.

BĖGIMĄ PER LAUKUS LAIMĖJO LGSF. Balandžio 21 d. bėgimo rungtynėmis per laukus buvo pradėtas lengvosios atletikos sezonas. Individualiai nugalėtojais liko: vyrų (3,5 km) 1. Vietrinas (LGSF) per 11:25,2 min., 2. Kalpokas (Grandis), 3. Jurgutis (Grandis); jauniams (2,5 km): 1. Bendinskas (LGSF) per 9:55,4 min., 2. Plučiauskas (JSO) per 10:0,4 min., 3. Seibutis (Jėzuitų gimn.). Ekipomis bėgimą per laukus, o taip pat ir pereinamąją dovaną laimėjo LGSF, antroje vietoje liko Grandis.

CJSO — LFLS 2:0. Balandžio 17 d. buvusiose draugiškose futbolo rungtynėse CJSO nugalėjo LFLS 2:0 (2:0).

LGSF — GŠKOVAS 2:1. Balandžio 16 d. buvusiose draugiškose futbolo rungtynėse LGSF nugalėjo GŠKovą 2:1 (1:0).

PAVASARIO FUTBOLŲ TURNYRAS. Balandžio 20 d. prasidėjo tradicinis pavasario futbolo turnyras, kuriame dalyvauja aštuonios stipriosios Kauno komandos. Pirmųjų susitikimų pasekmės: Tauras įveikė GŠKovą 1:0, Makabi nugalėjo CJSO 1:0, LGSF įveikė Hapoel 3:1 ir ŠMSK iš baudinių nugalėjo LFLS 2:1 (0:0, 0:0). Pusfinaliuose susitiks Tauras — Makabi ir LGSF — ŠMSK.

IŠ I KLASĖS KREPŠINIO PIRMENYBIŲ. Balandžio 16 d. buvusiose vyrų I klasės krepšinio pirmenybių rungtynėse CJSO įveikė GŠKovą 25:21 (8:14). Karo Mokykla nugalėjo A. Technikos Mokyklą 43:14 (18:5).

Balandžio 20 d. buvusiose L klasės krepšinio pirmenybių rungtynėse A. Technikos Mokykla nugalėjo LFLS 33:19 (16:5). CJSO įveikė Grandį 49:30 (25:16).

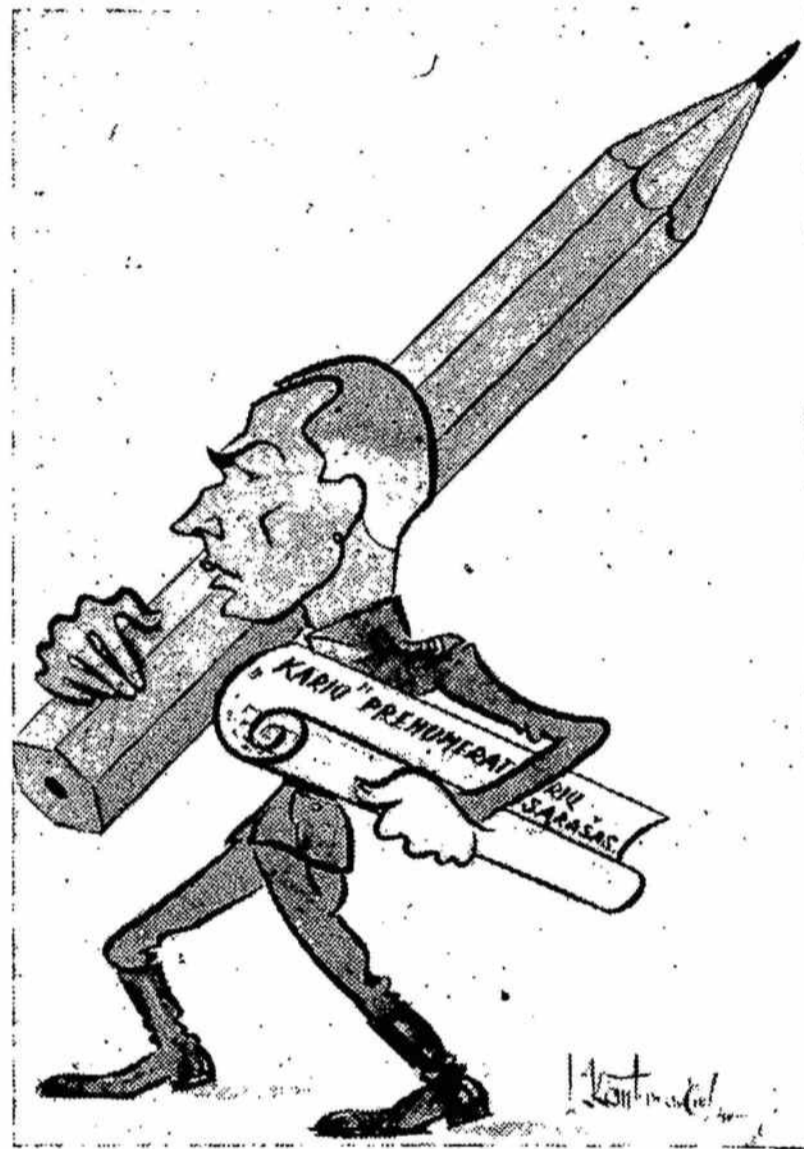
VILNIAUS KREPŠINIO TURNYRAS. Balandžio 19—20 d. buvo įvykdytas Vilniaus miesto krepšinio turnyras. Turnyre dalyvavo 11 vyrų ekipų ir 3 moterų. Turnyro vyrų grupės nugalėtoju liko JSO Geležinio Vilko ekipa, finale nugalėjusi LFLS 25:20 (17:14).

Moterų nugalėtoju liko LFLS, įveikusi Grandį 14:10 (6:8) ir Makabi 16:0 (6:0). Turnyro nugalėtojams įteiktos pereinamosios dovanos.

ŪKININKAMS LEISTA SUSIDARYTI ŽIBALO ATSARGŲ. Atsargas galima susidaryti atsižvelgiant į ūkininkų turimos žemės kiekį. Iki 10 ha — po 2 litru nuo kiekvieno ha, iki 30 ha — po 1,5 litro, iki 100 ha — po litrą. Atsargas tebus galima susidaryti ligi gegužės 31 d. Pardavimas pagal korteles sustabdytas.

PRIVATINĖMS MOKSLO ĮSTAIGOMS ŠELPTI iš šių metų biudžeto vien pradžios mokykloms — 700.000 Lt, vaikų darželiams — 497.000 Lt ir aklųjų bei nebylių mokykloms — 65.000 Lt.

EKSPEDICIJOS Į RYTŲ LIETUVĄ. Kultūros Muziejus ruošiasi vasaros darbams Rytų Lietuvoje. Vyks dvi ekspedicijos su eksponatų rinkėjais, aprašytojais, fotografais ir braižytojais. Ligi šiol šioje Lietuvos dalyje mažai tebuvo surinkta eksponatų kultūros muziejui, nes lenkai bijojo visko, kas lietuviška.

„Kario“ bendradarbio ir platintojo j. psk. B. Brazdžionio šaržas

TARP KAUNO IR VILNIAUS ANTRIEJI BĖGIAI sparčiai tiesiami. Dirba keli šimtai žmonių. Prasidėjus dideliu judėjimui šioje linijoje, nebegalima apsieiti be linijos papildymo.

AMERIKIEČIŲ AUKOS VILNIEČIAMS. ŠELPTI. Lietuvos konsulo New Yorke pranešimu, vilniečiams šelpti aukų surinkta 12.000 dolerių.

LIKĘ LIETUVOJE ATBĖGĖLIAI TURĖS DIRBTI. Raudonojo Kryžiaus vyriausios vadovybės sprendimu, visi atbėgėliai, kurie lieka Lietuvoje, turi darbu pelnytis sau pragyvenimą.

PIENOCENTRO METINIS SUVAŽIAVIMAS buvo Kaune balandžio 17, 18 dienomis. Aptarti pieno ūkio ateities klausimai ir pasisakyta dėl praėjusių metų Pienocentro veikimo. Nors sąlygos ir pasunkėjusios, bet pieno ūkis nesmuko. Visi kalbėjusieji ragino, kad toliau dar įtempčiau būtų dirbama pieno produktų gamybai ir jų pardavimui užsienin. Valdymon išrinkti: Kubiliūnas, Gluodas, Šiuša, Povylis, Kregždė, kun. Latvys, kun. Mališauskas ir Budrys.

KREIDOS FABRIKAMS VIETOS JAU PARINKTOS. Jų vienas, prof. Pr. Jodelės vadovaujamas, bus Mielupy, ties Paneriais, o antrasis — K. Račkausko — Valkininkų vlsč., Kukiškio apylinkėj.

LAK PRADEDA STATYTI LĒKTUVUS. Tam reikalui sudarytas techninis komitetas iš inž. Rimšos, lak. T. Zaukos ir lak. B. Karvelio. Lėktuvai bus savosios konstrukcijos.

169 DOVANOS JAUNIESIEMS TAUPYTOJAMS išdalintos už 1939 m. santau pas. Tokių taupytojų Lietuvoje yra apie 5000, o jų indėliai viršija 560.000 Lt.

40 HA KOPŲ PUŠIMIS APSODINTI numatoma dar šį sezoną. Tai bus ne tik naudinga, bet ir papuoš mūsų pajūrį.

NAUJIEJI LEIDINIAI

MŪSŲ ŽINYNAS, karo mokslo, kariuomenės rengimo ir auklėjimo žurnalas. Nr. 3, kovas.

Naujasis „Mūsų Žinyno“ nr. yra tikrai gan turiningas, įdomus ir aktualus ne tik karininkams, bet ir žemesniajam kadru. Turinyje randama: Gen. št. plk. ltn. Tautvilas — Aviacijos veikla lenkų-vokečių kare; Inž. plk. ltn. Acus-Acukas — Gėrybių išlaikymo pagrindai; Int. mjr. Vl. Baršauskas — Tarnybų taktinė veikla; Kpt. Kukta — Šokimas per kliūtis; Ltn. Šidlauskas — Kelios mintys dėl kareivių auklėjimo; Ltn. Rutkauskas — Pusvalandžiai; J. N-as — Tarnybų taktinės veiklos eksperimentiniai pratimai žiemą; V. N. — Prieštankinis gynimasis; A. Šm. — A. a. dim. plk. ltn. Mačiuika; Ltn. inž. P. Čeponis ir ats. j. ltn. inž. K. Krulikas — Inžinerijos kariuomenės dalių technika užsieniuose; Psk. Gaška — Dėl liktinių puskarininkių tarnybos; Kms — Įgudusio šaulio apginklavimas moderniu šautuvu; J. Zonys — Kas atpuola kare. Toliau eina turiningi skyreliai: Mokslinę apžvalga, Karinė kronika, Kritika ir bibliografija.

Pažymėtina, kad ypač pastaruoju metu „Mūsų Žinyne“ vis dažniau randame rašinių, keliančių įvairius aktualiuosius liktinių puskarininkių reikalus. Tai yra visiškai vietoje, nes suprantama, kad visais jautresniais ir aktualesniais puskarininkių reikalais šiame specialiaame kariuomenės vadovybės žurnale rašyti tinka geriau, negu, pav., „Karyje“, kuris, kaip kariuomenės savaitraštis, skiriamas daugiau vaizduoti mūsų ginkluotųjų pajėgų gyvenimui, kariniam tobulinimui ir plačiausiam ryšiui tarp kariuomenės, šaulių ir visuomenės. Tačiau nereikia suprasti, kad „Karys“ nepageidauja atitinkamos medžiagos iš mūsų puskarininkių gyvenimo, darbų ir rūpesčių, keliančių nuolatinį tobulinimąsi, auklėjimąsi bei kūrybinę iniciatyvą mūsų kasdieniniame visos kariuomenės gyvenime. To pageidaujama ir laukiama.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS METRAŠTIS XX (1918—1938), 414 pusl. Tai didelė knyga, su 140 nuotraukų, daugybės statistinių duomenų, diagramų, planų, Lietuvos miškų ir Lietuvos faunos žemėlapiams.

Knygoje plačiai peržvelgta visos Žemės Ūkio Ministerijos darbo sritys: žė-

KAS NAUJA LIETUVOJE

LIETUVIŲ IR LATVIŲ JAUNIMO PASIKEITIMAI VASARAI. Ateinančiai vasarai rūpinamasi kuo daugiau studentų ir moksleivių pasikeičiant išsiųsti praktikos darbams ir atostogų į Latviją ir iš Latvijos į Lietuvą.

TRYS KAUNO GARLAIVIAI Į VILNIŲ jau išplaukė ir ten palaikys susiekimą Nerimi.

mės ūkio, veterinarijos, miškų, žemės reformos, žemės tvarkymo departamentų, žemės ref. v-bos buhalterijos ir statybos skyriaus veikla.

Z. U. departamento veikla apima: a) visuomeninę agronomijos veiklą, b) žemės ūkio švietimą, c) žemės rūšiavimą. Šio departamento žinioj yra ir Žemės Ūkio Akademija.

Veterinarijos departamento veiklos apžvalgoj, tarp kitų skyrių, pažymėtina: 1) kova su apkrečiamomis gyvulių ligomis, 2) kova su parazitinėmis ir neapkrečiamomis gyvulių ligomis bei skerdyklų, mėsos ir kitų gyvulinės kilmės produktų sanitarinė priežiūra, 3) veterinarijos įstatymai.

Miškų departamento darbų apžvalgoj, tarp kitų skyrių, pažymėtini: 1) miškų mokslas ir miškininkų paruošimas, 2) miškotvarka ir miškų ūkis, 3) medžio pramonė, 4) miškų apsauga, 5) miškų želdymas, 6) durpynų ūkis, 7) vandenių ūkis.

Žemės Reformos departamento darbų apžvalgoj ypač pažymėtini: 1) žemės reformos priešastys, 2) žemės reformos įstatymai, 3) valstybinių ir nusavintų žemių parceliacija, 4) naujakurių kreditavimas, 5) žemės reformos išdavos.

Žemės Tvarkymo departamento darbų apžvalgoj plačiai peržvelgta: 1) žemės tvarkymo, 2) melioracijos darbai ir specialistų rengimas.

Statybos skyriaus darbų apžvalgoj pažymėtina: 1) kaimo trobesių statyba, 2) trobesių perkėlimas negriaunant, 3) šuliniams vandens ieškojimas, 4) plytinių tinklo plėtimas, 5) plytinių kursai, 6) Valstybinio veterinarijos bakteriologijos instituto statyba ir k.

B. J.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Psk. B. Jablonskiui. Tamstos prenumeratorių sąrašė neradome įrašyto Pr. Abraičio adreso, todėl ir nebuvo siuntinėta.

T. Bendinskui. Labai paprastutė ir kasdieniška istorija, nors parašyta gerai.

V. Bartaškai. Galėtumei tik per Šaulių Sąjungą. Tuo reikalu yra surengiami kursai.

P. Pl. „Morano medžioklės“ negalėsime įdėti, nes panašių jau buvo įdėta.

J. psk. P. Gasiliauskui. Nurodykite adresus tų, kurie nusiskundžia negauna „Kario“. Kitaip patikrinti neįmanoma. Dažnai pasitaiko, kad mes nors ir siuntinėjame, bet laikraštis kažkur užkliūna ne dėl mūsų kaltės.

Eil. K. Vėlyviui. Apie Vilniaus žygį nieko naujo neparasėi. Negalėsime įdėti.

B. Petraičiui. „Kario“ Nr. 12—13 buvo visiems išsiuntinėtas. Kreipkitės į savo paštą.

VI. Navickui. Abejojama ar gautumei pageidaujamą tarnybą, nes iš klausimo sprendžiame, kad dar neturite tos specialybės praktikos.

Lenučiui. Rašai neblogai, tik ta tema į galą pažemina Vilniaus karį. Tat nedėsimė.

P. Ušeckui. Tamstos straipsnį perdavėm tiems, kurie tvarko švietimo reikalus.

J. Pranckūnui. Atspausdintas Tamstos eilėraštis išduotų karinę paslaptį. Šiaip jis — pusė bėdos.

Fokui. Karikatūroms per skystus dažus vartoji. Labiausiai vykęs „Sunkumų kilnotojas“. Kas visai nekariška, tai — į krepšį.

J. Lapašinskiui, A. Pečlonaičiui, B. Čalik, V. Paurai, D. Brankliui, Jaunuoliui, V. Juodkojui. Silpna.

GALVOSŪKIAI

KRYŽIAŽODŽIO NR. 13 SPRENDIMAS

Gulsčiai: 1. Astrida. Karas. Yla. 2. Maras. Apolonas. Aš. 3. Ebonitas. - Knyga. Mi. 4. Rajonas. Tara. 5. Idas. Gučas. Vaga. Ak. 6. Karia. Oi. Vėpla. Pā. 7. Alkis. Platina. Ašis. 8. Donzuanas. Si. 9. Atkeršyti. Tadas. 10. Laima. La. Aria. Re. 11. Ta. Mėsa. Augimas. RS. 12. Oras. Listas. Arena. 13. Naikintuvas. Anas. 14. Astigmatas. Osaka. 15. Sauga. Imamas. Akis.

Stačiai: 1. Amerika. Daltonas. 2. Saba. Dakota. Aras. 3. Troja. Rinkimai. Tu. 4. Ra. Nosis. Žemė. Ski. 5. Singapuras. Liga. 6. Data. Uola. Štai. Mi. 7. Apasčia. Nylas. Tam. 8. Kostas. Tata. Tūta. 9. Alkis. Visi. Agava. 10. Rona. Vėna. Tris. Aša. 11. Anyta. Palaima. SOS. 12. Saga. Glanda. Aras. 13. Sara. Aš. Tarsena. 14. Lama. Apis. Erna. Ki. 15. Ašis. Kasimas. Asas.

Išsprendė ir gauna po 3 taškus: 1) vrš. F. Alekna (3. PP), 2) psk. M. Antaniškis (4. PP), 3) T. Kairiūkštis (K.), 4) psk. Kelmelis (2. AP), 5) psk. Bačanskas (9. PP), 6) psk. Prielaidas (2. AP), 7) j. psk. Pr. Juzuitis (PAR), 8) eil. T. Bendinskas (1. InžBn), 9) J. Juodžbalis (Gr.), 10) K. Narvidas (P.), 11) eil. S. Kmita (5. PP), 12) Vl. Žukauskas (9. PP), 13) A. Grucė (Tr.), 14) A. Šileris (K.), 15) psk. Kriščiūnas (2. AP), 16) j. psk. Adukevičius (4. PP).

Po 2 taškus: 1) Z. Gobis (P.), 2) J. Lauzonis (K.), 2) Ed. Stalilionis (4. PP).

Po 1 tašką: 1) ats. psk. J. Zapkus (Pl.), 2) F. Gužas (K.).

GALVOSŪKIS NR. 16 (Vert. 1 tšk.).

gūs	žir	tu	ir	kai
lie	trius	lau	gus	viai
rius	ly	jus	snu	juod
aš	kai	bė	barz	bal
mo	lan	kur	vi	džia
miš	vius	ja	no	do
ga	dū	da	tam	la
kir	sūs	ka	čiai	ja

Šachmatų žirgo ėjimu perskaitykite žinomos dainos posmą. R. M.

SKELBIMAS

Šakių aps. komendantūrai reikalingas raštininkas, ats. karys, baigęs ne mažiau kaip IV kl., mokąs rašyti mašinėle. Atlyginimas VI kategorijos.

ŠACHMATAI

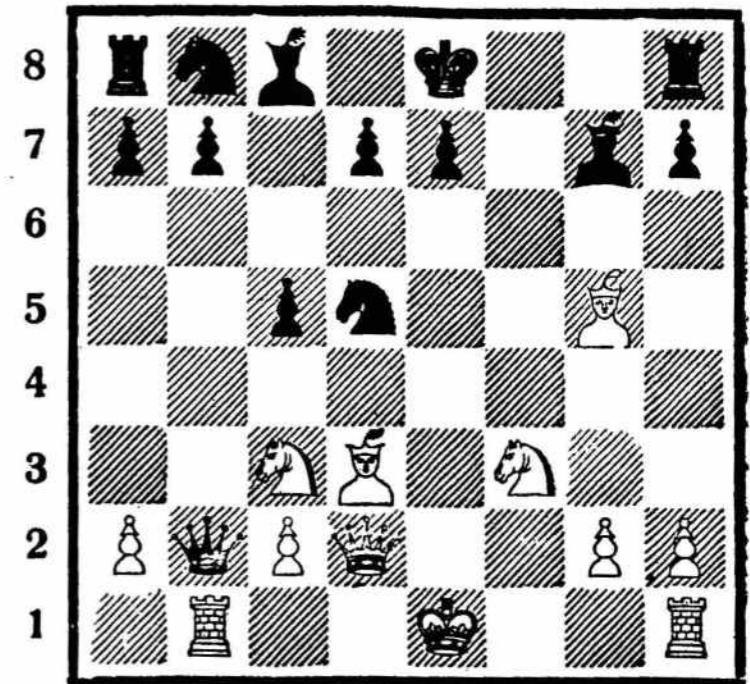
(Žiūr. „Kario“ 16 nr.)

M. Euve 1920 m. treniruotės matče gavo du skaudžius pralaimėjimus iš Retti.

PARTIJA Nr. 4 — olandiška

Balti: Retti — Juodi: Euve

1. d2—d4 f7—f5 2. e2—e4 f5:e4 3. Žb1—c3 Žg8—f6 4. Rc1—g5 g7—g6 5. f2—f3 e4:f3 6. Žg1:f3 Rf8—g7 7. Rf1—d3 c7—c5 8. d4—d5 Vd8—b6 9. Vd1—d2 Vb6:b2. 10. Ba1—b1! (Pradžia efektiškos kombinacijos) 10... Žf6:d5.

a b c d e f g h

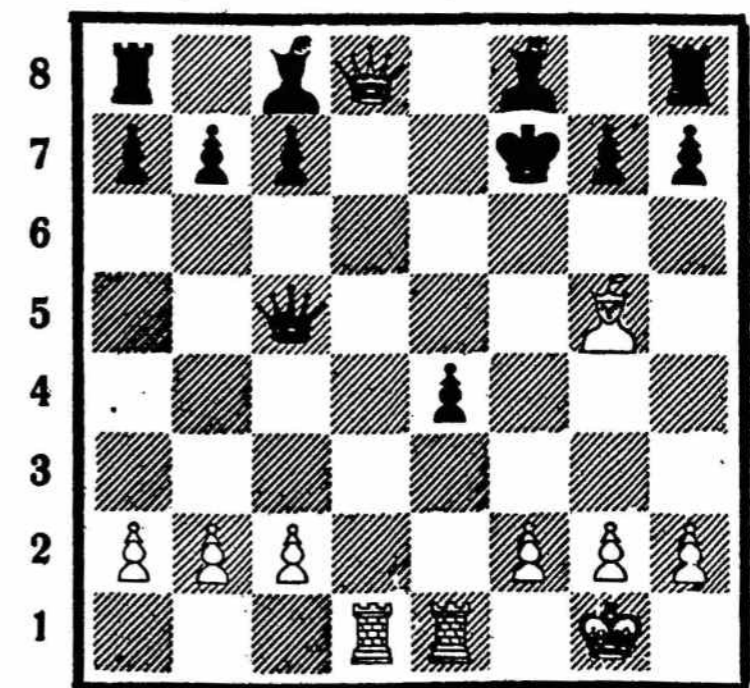
11. Zc3:d5!! stiprusis juodųjų ėjimas atmušamas dviejų bokštu auka, sugalvota, atrodo, jau 9-tam ėjime. Graži Anderseno ir Kiezeritško partijos miniatiura! 11... Vb2:b1+ 12 Ke1—f2 Vb1—h1. 13. Rg5:e7. (Viską lemiantis lauko d6 užgrobimas ryškiai primena „nemirtingą partiją“). 13... d7—d6 14. Re7:d6 Žb8—c6 15. Rd3—b5 Rc8—d7. (Juodųjų neišgelbėtų ir 0—0—0 nuo Vd2—a5!). 16. Rb5—c6 b7:c6 17. Vd2—e2+. Juodieji pasidavė, nes 17... Kd8 sektų matas dviem ėjimais, o 17. Kf7 — 5 ėjimais.

Sekantis smūgis M. Euve ištiko 2-jų žirgų debiute:

PARTIJA Nr. 5

Balti: Euve — Juodi: Retti

1. e2—e4 e7—e5 2. Žg1—f3 Žb8—c6 3. Rf1—c4 Žg8—f6 4. d2—d4 e5:d4 5. 0—0 Žf6:e4 6. Bf1—e1 d7—d5 7. Rc4:d5 Vd8:d5 8. Žb1—c3 Vd5—a5 9. Žf3:d4! Žc6:d4 10. Vd1:d4 f7—f5 11. Rc1—g5 Va5—c5 12. Vd4—d8+ Ke8—f7 13. Žc3:e4 f5:e4 14. Ba1—d1. (Po 14. B:e4 sektų 14... Rf5).

a b c d e f g h

14... Rf8—d6!! Šis ėjimas išmeta baltųjų valdovę iš kovos arenos. 15. Vd8:h8 Vd5:g5 16. f2—f4 (16. Vh8:h7 negalimas dėl 16... Rc8—f5). 16... Vg8—h4! 17. Be1:e4 Rc8—h3!! 18. Vh8:a8 Rd6—c5+! 19. Kg1—h1 Rh3:g2+! 20. Kh1:g2 Vh4—g4+! Baltieji pasidavė.

PASITARKIME, Broliai atsarginiai!

Taigi, išvažiuojame. Ne juokai. Tiek košės kartu suvalgėm, tiek prakaito rajone prikrapinom, o dabar sako: „Skirstykitės, mieli paukšteliai, skrinkit į visas šalis ir gyvenkite, kaip kas išmanot. Pasitarnavot, girdi, Tėvynei, pasiruošėt, vyrais tapot. Gana bus.“

Lengva pasakyti — gana. Lengva pasakyti ir skirstykitės. Bet kaip atsiskirti man su Sipaila, jeigu mes du metus šalimais gulėjome ir net tą vienintelę „valandą“ kartu lingavom? To tai niekas ne-

ti iš valstybės savo šautuvą. Dirbsiu kaip jautis, sakau, ir kaip nors dalimis sumokėsiu.“ O jis pakrutino ūsą, papurtė galvą. „Ne, sako, negalima. Joks statutas nenumato tokių kombinacijų.“

Taigi, lengva pasakyti — išvažiuokit... .

Čia, leiskim, kad kaip nors išvažiuosim. Ar tai jau viskas? Ar manot, kad taip ir plauks gyvenimas, kaip šilti barščiai į burną, tekės, kaip ramūs ir gražūs Lietuvos upeliai? Gal, pavyzdžiui, Kriauna be skambučio negalės atsikelti ir miegos ištisą parą? Gal Seivutis ir su mergaitėm vaikščios „ant pilno pado“?..

Pasitarkime, broliai atsarginiai!..

Anis

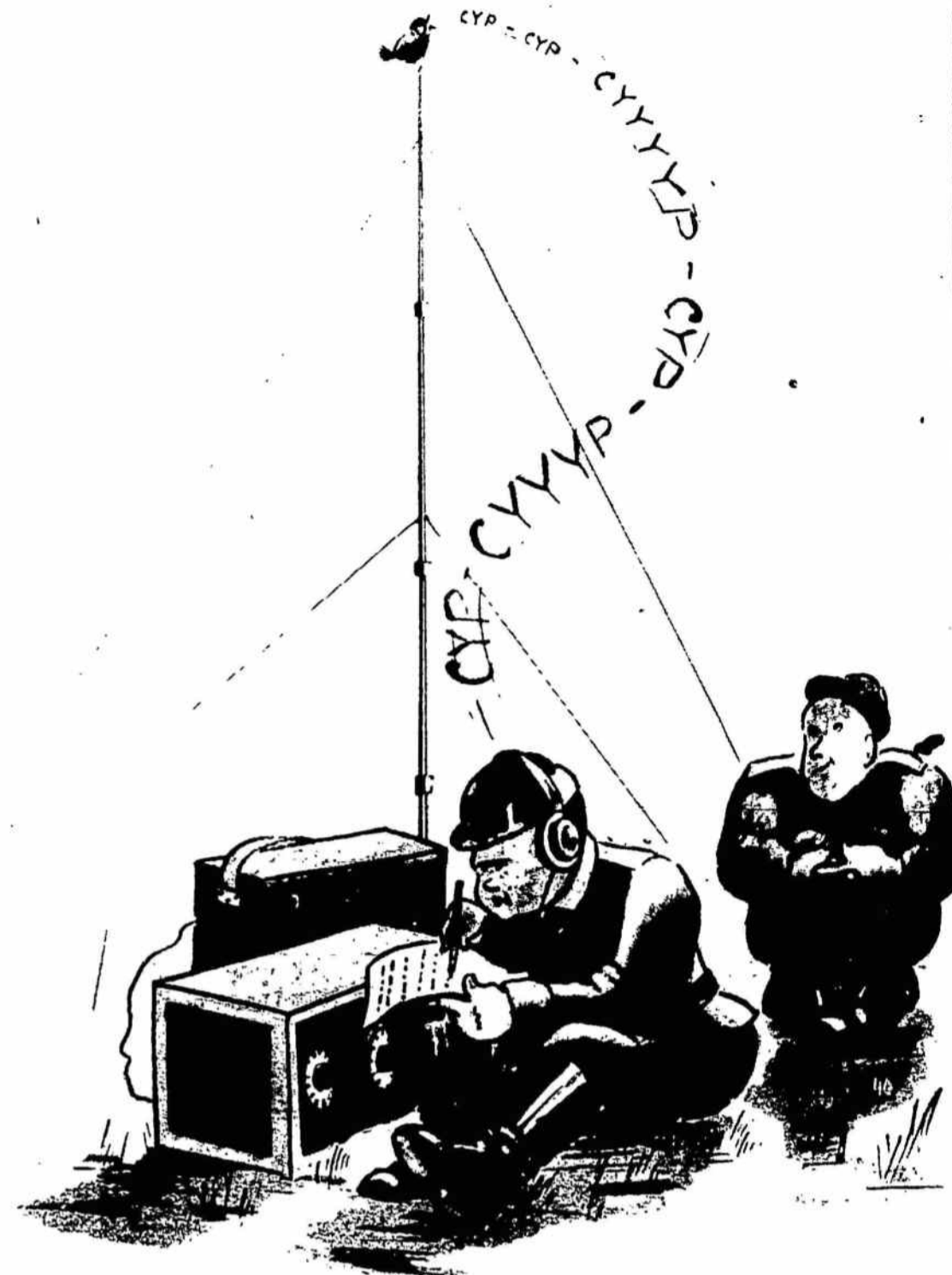
ORO APŽVALGA KESTUTĖNŲ RAJONE

Bendra oro apžvalga pereitą savaitę ir numatomas oras šią savaitę. Stipraus slėgimo sritis su centru ūkio būryje apėmė visą rajoną. Oro slėgimui mažėjant ant rame batalione, visas rajonas yra silpnio slėgimo srities įtaškoje, bet vis dėlto bus ne vienam šaltas, karštas, debesuotas ir su krituliais oras.

Šiomis dienomis kuopos virėjo iniciatyva įvyko skyriaus ašies — skyrininko patepimas riebalais. Nuo patepimo ašis mažiau girgžda ir oras skyriuje laikinai pragiedrėjo — nustojo lyti „be eilės“ lietumi.

Nuo vienos antro bataliono kuopos kareivių galvų ilgą laiką kankuliavę audros debesys nuslinko ir kuopoje pasklido saulės spinduliai.

Rajone šlapio pavasariško vandens tvanas, tačiau ūkio būrio „pionierių“ pastangomis pasidarė nepavojingas, nes per

Pavasaris apgavo...

rajoną pastatė „modernišką“ tiltą iš gurguolių šanarių. **Plunksnos draugas**

IŠ RADVILIŠKIO PADANGĖS

Išnyko ir žvirbliai, kaip medžioklės draugijai įsisteigus.

Prigijo sportas, kaip sodinimo vajuos medelis.

Paplito, kaip rūkas saulei nusileidus juodų dūmų uždanga. **N-as**

DRAGŪNŲ PRIEZODZIAI

Tink dragūnai geltonkasėms, nes kareiviai pirmos klasės.

Iš kareivinių, lyg ant delno, matos Gedimino kalnas. **Z.**

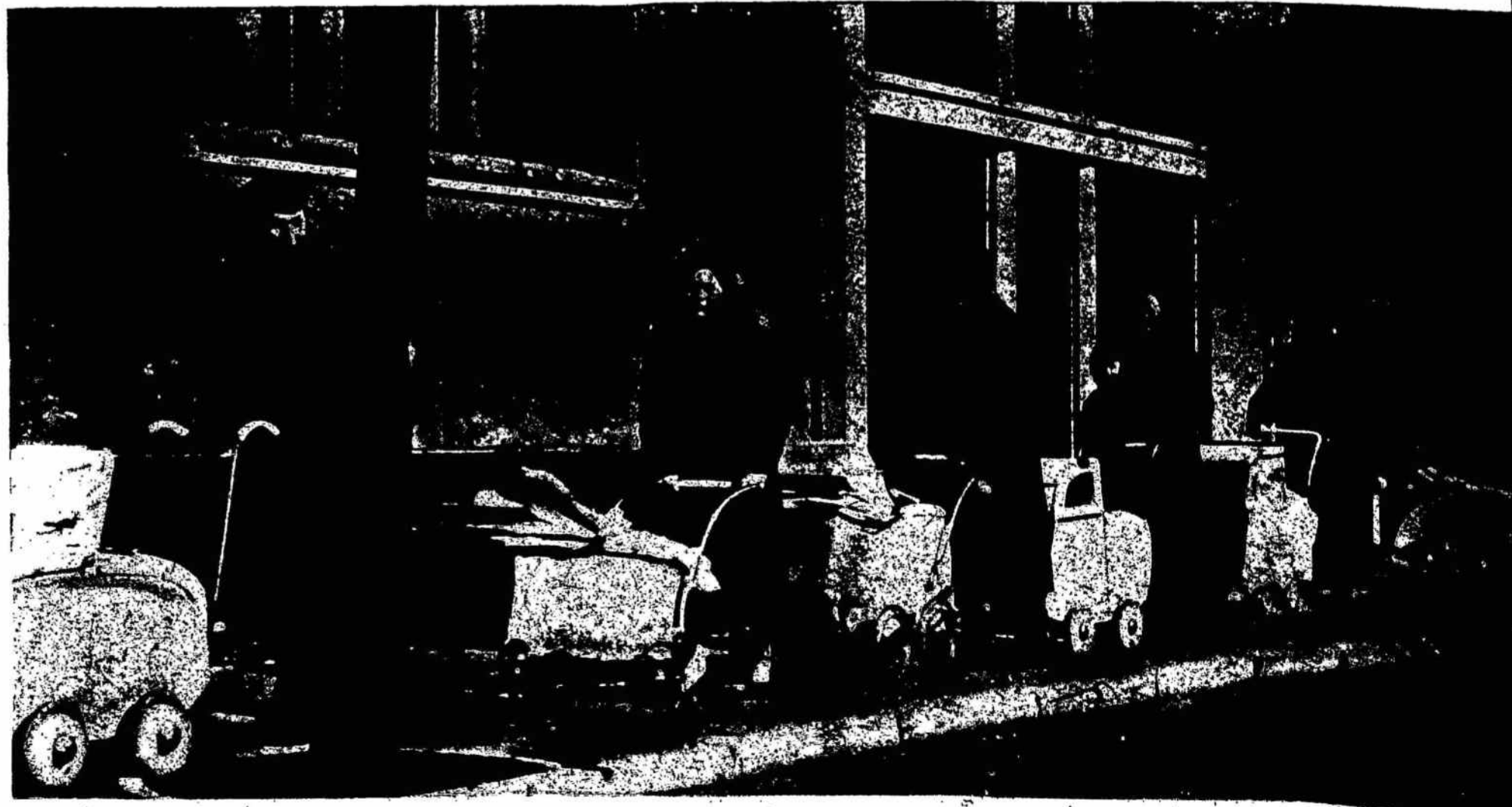
GRANDINIS, PASODINĖS MEDELĮ:

— Dabar abu esame lygūs, bet pažiūrėsim iki rudens, katras aukščiau pakilsime... .

pasako. Kaip atsiskirti, jei per tuos dujus metus net mudviejų nosys supanašėjo?..

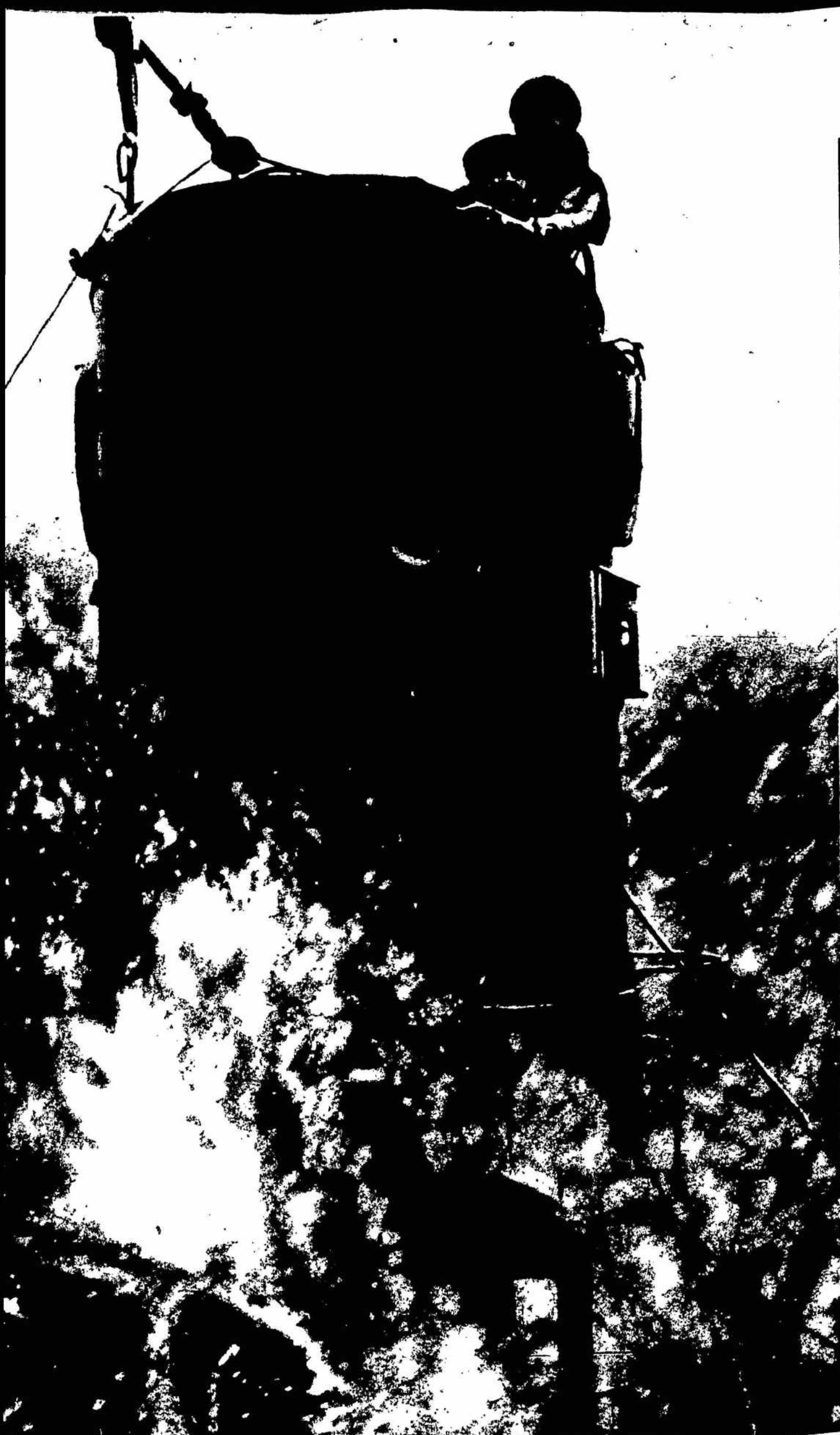
Arba vėl: „Atiduokite, sako, šautuvus, kuprines, šalmsus ir kitokį valdinį turtą“ Lengva pasakyti — atiduokit. Bet tegu pasako, kaip jį atiduoti, jeigu tas šautuvas beveik prie mano rankos priaugęs. Gal aš, kaip išrautas jurginas, džiusiu ir vysiu negalėdamas kiekvieną dieną pačiupinėti jo spyną ir uokšą? Leipsiu, kaip dobiliukas be saulės šviesos.

Anądien paklausiau viršilą: „Gal galėčiau sakau, tamsta kuopininke, atpirk-

Pirmieji motorizuoti (ir moterizuoti) daliniai' gatvėse... .

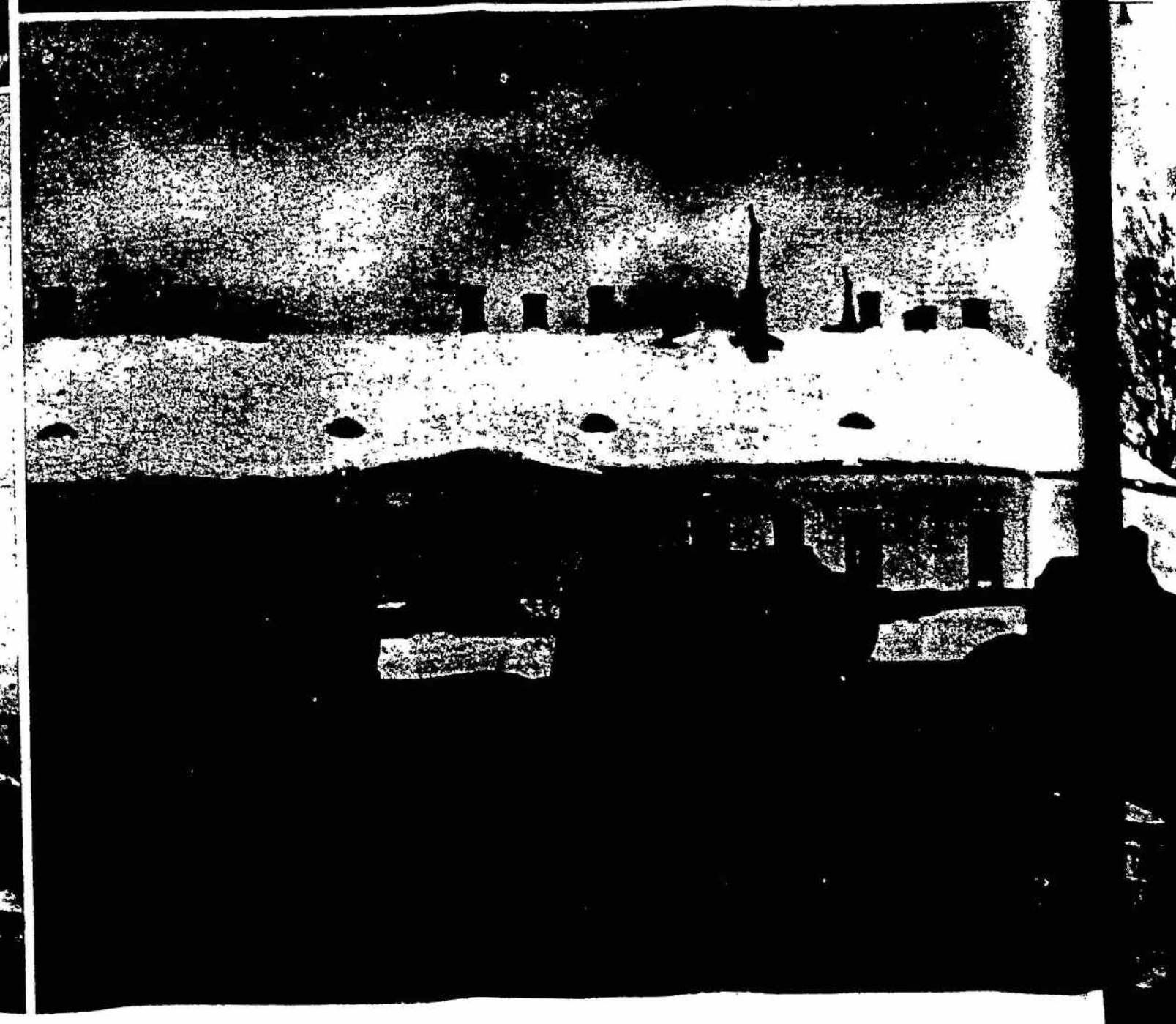
Izaoko Girčio nuotr.

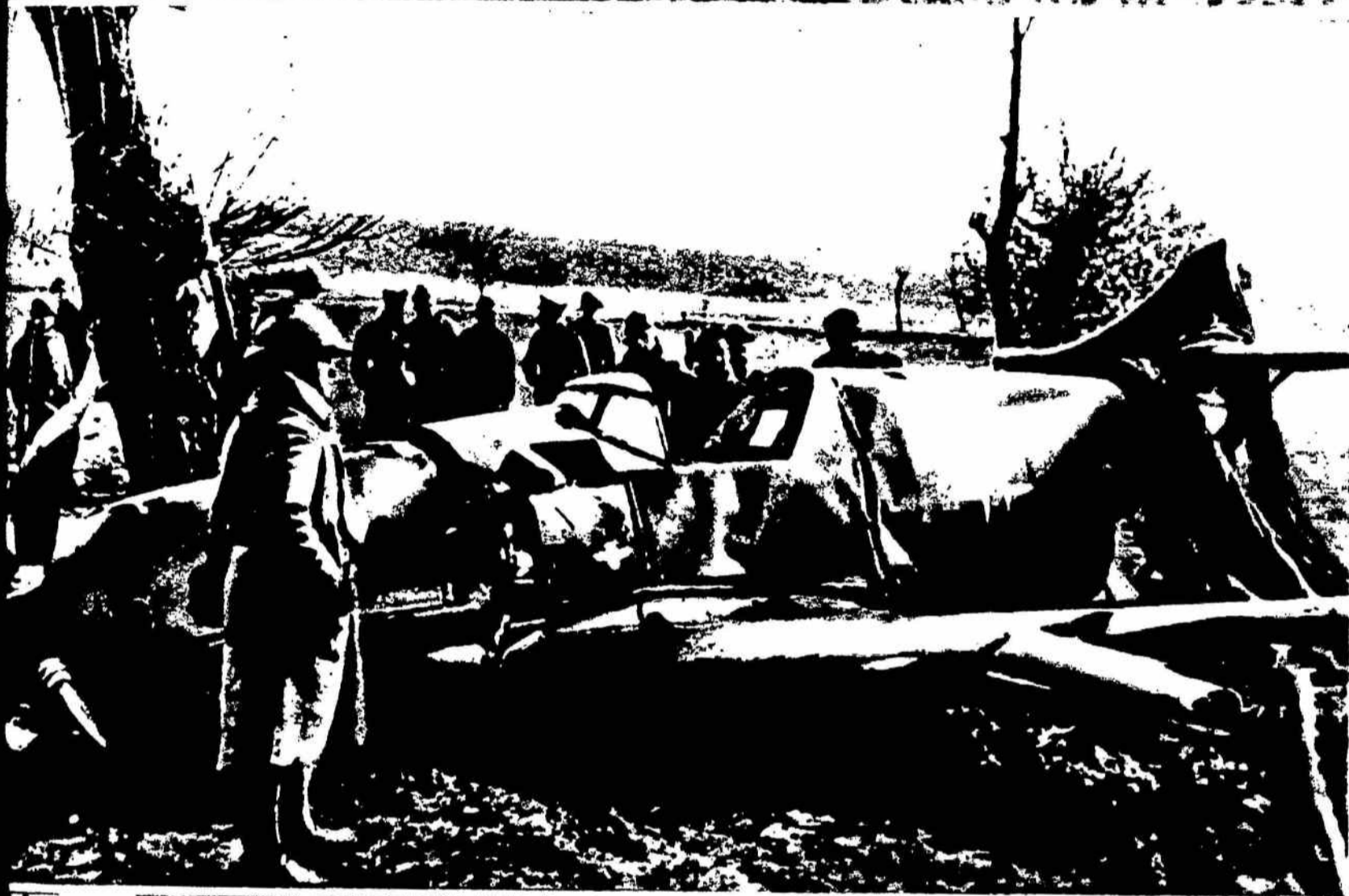
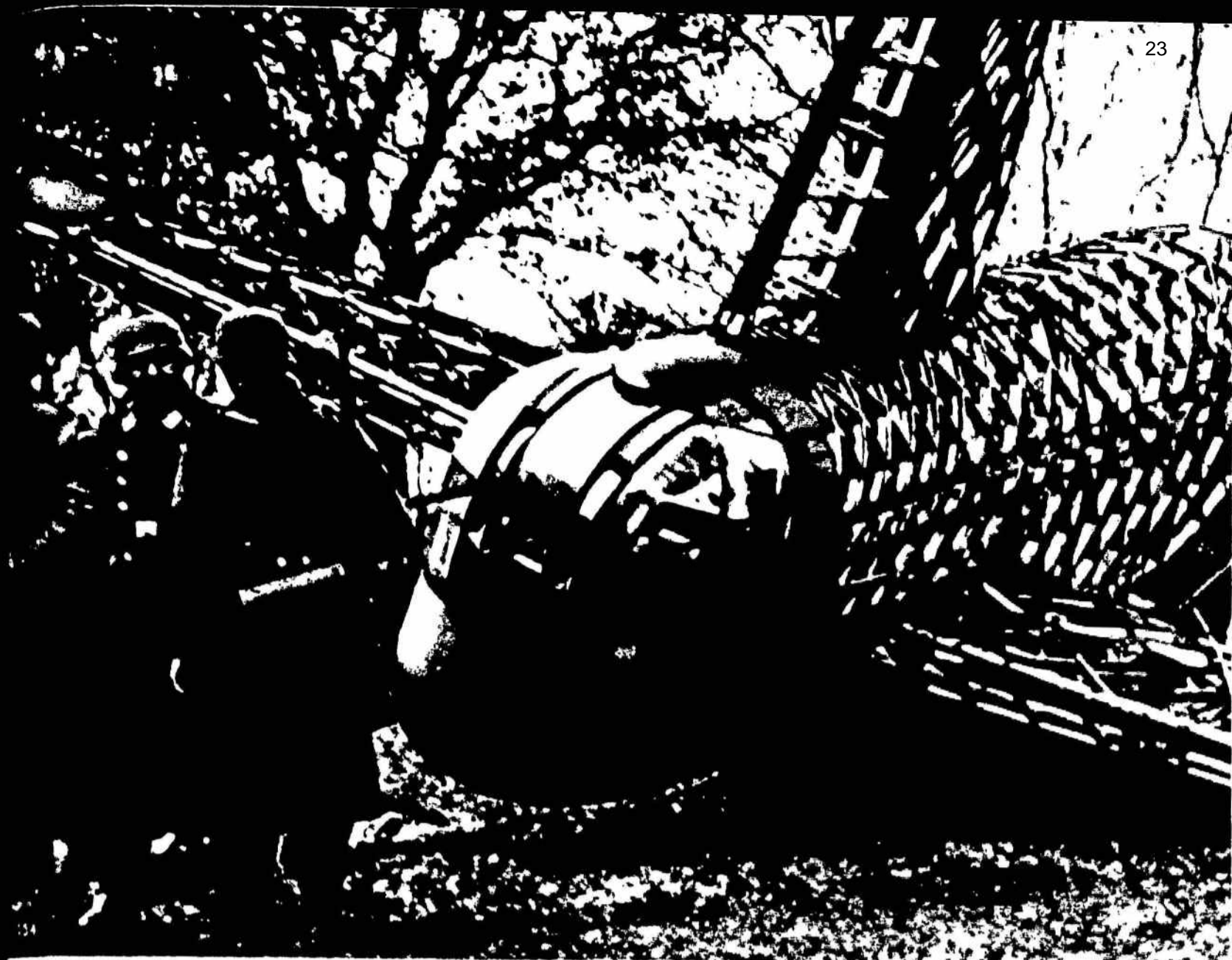

Sajungininkų lakūnai susipažįsta su uždaviniais. (Žemiau)
Lenkų karininkai vokiečių nelaisvėje mokosi kalbos

Vokiečių povandeninis laivas medžio-
klėje. — Pratimai prie sunk. art. pa-
būklis britų kariuomenėje

Jūrų minos sprogimo momentas ..

(Viršuje) Vokietijoje numuštas anglų bombonešis (uodegoje turi kulkosvaldžių lizdą). — (Viduryje) Prancūzijoje numuštas vokiečių karo lėktuvas. — (Apačioje) Sovietų šarvotinkai laisvalaikio metu prie senosios Viborgo (Vipuria) tvirtovės

(Ovale) Mokosi mesti ietį. — (Dešinėje) Iš Petrikaitės-Tulienės lėlių „Lietuviškosios vestuvės“. A. Naruševičiaus nuotr. — Kampelis karo technikos štabe Iz. Girčio nuotr.

Nr. 17 (1097). 1940. IV. 25

**Lietuvos kariuomenės
avaitinis laikraštis**

Kaunas, Miškų g-vė 18, „KARYS“
Telef. per Kar. Št. 56

Leidžia
Kar. Št. Spaudos ir Šviet. Skyr.
Redaktorius
kpt. Simas Urbonas

Honorarų gauti ir kitais reikalais redakcija ir administracija priima ketvirtadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais. Išimtis — atvykusiems iš provincijos

Prenumerata: puskarininkiams, kareiviams ir moksleiviams metams — 5 lt., 6 mėn. — 3 lt., 3 mėn. — 2 lt. Visiems kitiems metams — 6 lt., 6 mėn. — 4 lt., 3 mėn. — 2 lt., Užsienyje, be Latvijos ir Estijos, dvigubai

Spaudžia „Spindulio“ B-vės sp. Kaune

Viršelyje: 1 pusl. — Sekėjas,
Vyt. Maželio nuotrauka

Kaina 30 ct.

84 39 300